

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3193899178
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3193899178.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Mareka Anovčina v právnej veci navrhovateľky Q. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XXX, štátna príslušnosť SR a oprávnenej C. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XX, štátna príslušnosť SR, obe právne zastúpené LEXIA advokátska kancelária s.r.o., Zámocká 3, Bratislava, IČO: 53176014 proti označenému otcovi B. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. M. XXX/X, O., štátna príslušnosť Nemecká spolková republika, právne zastúpenému JUDr. Jana Kocandová, advokátka, Jungmannova 8, Bratislava, o návrhu navrhovateľky na určenie otcovstva k oprávnenej, o odvolaní navrhovateľky a oprávnenej a označeného otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. decembra 2021, č. k. 10C/1281/1993-759 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II., ktorým súd návrh na určenie otcovstva zamietol, **p o t v r d z u j e** .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku III. **m e n í** tak, že označený otec **m á** proti navrhovateľke a oprávnenej nárok na náhradu trov konania vo výške 2.561,71 eur, ktorý sú navrhovateľka a oprávnená povinné zaplatiť právnej zástupkyňi označeného otca spoločne a nerozdielne v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku IV. **m e n í** tak, že štát **m á** proti navrhovateľke a oprávnenej nárok na náhradu trov konania vo výške 860,4 eur, ktorý sú navrhovateľka a oprávnená povinné zaplatiť spoločne a nerozdielne v sume 580,3 eur na účet Okresného súdu Trenčín a v sume 280,1 eur na účet Krajského súdu v Trenčíne v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v poradí druhým rozsudkom, súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených tehotenstvom a pôrodom zastavil, výrokom II. návrh na určenie otcovstva zamietol, výrokom III. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal a výrokom IV. priznal štátu nárok na náhradu trov konania vo výške 580,30 Eur, ktorú náhradu je štátu na účet Okresného súdu Trenčín povinná zaplatiť navrhovateľka v rozsahu 50% a oprávnená v rozsahu 50%, a to do šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Na vec aplikoval ust. § 51 ods. 1, § 54 ods. 1, 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb., § 110 CMP.

2. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka návrhom zo dňa 22.7.1993 žiadala súd o určenie, že B. L. je otcom vtedy maloletej oprávnenej C. C. , nar. dňa XX.X.XXXX z matky - Q. V. (predtým C.). Ďalej žiadala, aby bola maloletá C. zverená do jej osobnej starostlivosti, aby bol označený otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej C. sumou 350 nemeckých mariek (DM) mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci. Ďalej sa navrhovateľka domáhala, aby súd označeného otca zaviazal zaplatiť sumu 1000 DM na zakúpenie

ošatenia pre ňu a maloletú C., pretože navrhovateľka nemala možnosť sa zamestnať kvôli starostlivosti o maloletú C.. V návrhu bolo uvedené, že označený otec je biologickým otcom maloletej C., pretože v roku 1990 nadviazala s ním navrhovateľka známosť, z ktorej sa navrhovateľke narodila C.. Označený otec otcovstvo ku C. na matrike neuznal, vyživovaciu povinnosť si neplní a navrhovateľka žije zo sociálnej podpory.

3. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania vyhlásil na pojednávaní dňa 2.12.2016 rozsudok, ktorým výrokom I. konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom zastavil, výrokom II. určil, že označený otec je otcom oprávnenej C. C., výrokom III. uložil označenému otcovi povinnosť prispievať na výživu oprávnenej v sume 150 Eur mesačne od 22.7.1993 do 31.8.1998, v sume 170 Eur mesačne od 1.9.1998 do 31.8.2006, v sume 200 Eur mesačne od 1.9.2006 do 23.1.2009, do rúk oprávnenej, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, výrokom IV. zameškané výživné za obdobie od 22.7.1993 do 23.1.2009 v sume 31.466,78 Eur súd povolil označenému otcovi splácať v splátkach po 250,- Eur mesačne k rukám C. C., počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu, so stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich, výrokom V. zaviazal označeného otca zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľke Q. V. vo výške 191,12 Eur do rúk jej právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom VI. nezaviazal označeného otca k náhrade trov konania oprávnenej a výrokom VII. zaviazal označeného otca zaplatiť na účet Okresného súdu Trenčín trovy konania predpokladané štátom vo výške 134,10 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Otcovstvo označeného otca bolo určené na základe zákonnej domnienky otcovstva podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb.. Vzorky DNA sa nepodarilo od označeného otca zabezpečiť. Preto ustanovený znalec z odboru genetika, analýza DNA nemohol vypracovať znalecký posudok. Okresný súd Trenčín vydal dňa 2.1.2017 opravné uznesenie č. k. 10C 1281/1993-277, ktorým opravil citovaný rozsudok vo výroku IV. tak, že správna výška zameškaného výživného za obdobie od 22.7.1993 do 23.1.2009 je v sume 31.266,78 Eur. Proti uvedenému rozsudku podal označený otec odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 6Co/47/2018-372 zo dňa 23.4.2018 odmietol odvolanie označeného otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 10C 1281/1993-270 zo dňa 2.12.2016 ako oneskorene podané. V odôvodnení svojho uznesenia krajský súd uviedol, že súd prvej inštancie správne doručoval rozsudok na adresu označeného otca v Prievidzi uvedenú v Registri obyvateľov SR a správne aplikoval fikciu doručenia. Na základe dovolania označeného otca Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 1Cdo 47/2008 zo dňa 25.9.2019 zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne 6Co/47/2018-372 zo dňa 23.4.2018 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR po výklade ustanovenia § 106 ods. 1 písm. a/ CSP vyjadril právny názor, že písomnosti mali byť zo strany súdu označenému otcovi, ktorý je občanom SRN, doručované na jeho adresu do Nemecka. Krajský súd v Trenčíne viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu SR uznesením č.k. 6Co 136/2019-483 zo dňa 28.2.2020 rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 10C 1281/1993-270 zo dňa 2.12.2016 v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Po vrátení veci súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom súdu druhej inštancie, vykonal dokazovanie opätovným nariadením znaleckého dokazovania znalcom z odboru genetika, odvetvia analýza DNA, za ktorého ustanovil Mgr. Mariána Baldoviča, PhD., ktorému uložil vykonať analýzu DNA u navrhovateľky, oprávnenej, označeného otca za účelom zistenia alebo vylúčenia otcovstva označeného otca k oprávnenej. Dňa 21.12.2021 súd podľa § 180 CSP vykonal pojednávanie v neprítomnosti navrhovateľky, oprávnenej a vykonal nimi navrhnutý dôkaz, teda výsluch svedka, znalca Mgr. Mariána Baldoviča, PhD., k skutočnostiam, za ktorých bol znalecký posudok vypracovaný a aby si posudok obhájil. Navrhovateľka a ani oprávnená nemali objektívnu možnosť byť prítomné pri výsluchu svedka (znalca), formulovať a klásť mu otázky, a ani sa nemohli k jeho výsluchu vyjadriť. Bolo tým porušené ich právo na spravodlivý súdny proces. Účastníčky majú dôvodné pochybnosti o pravdivosti záverov znaleckého posudku Mgr. Mariána Baldoviča, PhD., a to vzhľadom na tvrdenia navrhovateľky, že v čase rozhodnom pre splodenie oprávnenej mala navrhovateľka intímny styk iba s označeným otcom, ktorá skutočnosť je nezlučiteľná so závermi znaleckého posudku. Ďalej namietali, že nie je pravdivé tvrdenie znalca, ktorý uviedol, že pred odberom vzorky biologického materiálu navrhovateľke ukázal odberovú súpravu označenú jej identifikačnými údajmi a že rovnako postupoval aj pri odbere vzorky od oprávnenej, ale uviedli, že znalec odobral materiál z ústnej sliznice účastníckam na chodbe zariadenia bez toho, aby navrhovateľke a oprávnenej akýmkoľvek spôsobom čokoľvek (skúmavky a podobne) ukazoval pred odberom, resp. následne po odbere. K tvrdeniam znalca Mgr. Baldoviča o tom, že vyhodnocoval aj profil

DNA od označeného otca odobratý Doc. Ferákom a porovnal svoj nález s nálezom Doc. Feráka a zistil, že ide o totožné profily, že pôvodcom týchto vzoriek je tá istá osoba, účastníčky namietali, že závery znalca Doc. Feráka neboli formulované vo forme znaleckého posudku ani znaleckého vyjadrenia, pre účely tohto konania sú irelevantné. Ďalej uviedli, že označený otec sa pred účastníčkami opakovane vyjadril, že Doc. Feráka veľmi dobre pozná a sú v priateľskom vzťahu a keďže aj znalec Mgr. Marián Baldovič je bývalý študent a kolega Doc. Feráka, a sú teda v blízkom vzťahu, majú navrhovateľka a oprávnená pochybnosti o záveroch znaleckého posudku. Poukázali aj na správanie sa označeného otca, ktorý sa v priebehu konania kontinuálne vyhýbal poskytnutiu súčinnosti pri vypracovaní znaleckého posudku znalcom Doc. Ferákom ustanoveným súdom. Účastníčky majú za to, že znalec Mgr. Baldovič, ktorý predmetnú znaleckú činnosť vykonáva iba od mája roku 2020 nepreukázal, že k vykonaniu testu DNA došlo štandardizovaným a zákonne konformným spôsobom, a znalec ani nevyvrátil pochybnosti o možnej zámene, či manipulácii vzoriek odobratého biologického materiálu, zámene osoby pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo pri izolovaní DNA z odobratých vzoriek. Poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 693/2010 zo dňa 22.06.2011. Upozornili na možnosť ovplyvnenia správnosti výsledkov znaleckého posudku v dôsledku genetickej mutácie, predovšetkým vzhľadom na pokročilý vek označeného otca, na ktoré riziko upozorňujú viaceré odborné štúdie týkajúce sa posúdenia pravdivosti výsledkov analýz DNA. V znaleckom posudku je uvedené, že otcovstvo dieťaťa je vylúčené v danom systéme vtedy, ak dieťa má alelu, ktorú nemohlo zdediť od svojej matky a označený muž takúto alelu nemá. Takáto situácia môže nastať aj v dôsledku mutácie, hoci len veľmi zriedkavo (v systémoch STR majú mutácie približnú početnosť 1 : 200 až 1 : 1000. Upozornili, že odborné publikácie uvádzajú približnú početnosť genetických mutácií v systémoch STR dokonca 1:100, dôsledkom čoho sa v danom systéme STR otcovstvo biologického otca nesprávne vylúči. Ďalej uviedli, že znalecký posudok o teste DNA sa v zmysle zásad voľného hodnotenia dôkazov hodnotí ako každý iný dôkaz. Záver znaleckého posudku, v zmysle ktorého je pravdepodobnosť vylúčenia otcovstva 99,99% je sporný, pričom v čase rozhodnom pre splodenie oprávnenej navrhovateľka mala intímny styk s označeným otcom. Mali za to, že v konaní otcovstvo označeného otca voči oprávnenej presvedčivo a spoľahlivo nevylúčili závažné okolnosti v zmysle § 94 ods. 2 zákona o rodine. Keďže objektívne nie je možné pri preskúmaní postupu pri odbere a spracovaní vzoriek biologického materiálu u skúmaných osôb úplne spoľahlivo vylúčiť, že pri vypracovaní znaleckého posudku nedošlo k zámene osôb pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo k zámene vzoriek pri vykonaní izolácie DNA, v záujme spoľahlivosti vykonanej analýzy DNA a presvedčivosti rozhodnutia pre účastníkov konania, za účelom odstránenia rozporov v tvrdeniach sporových strán, ustálenia spoľahlivo zisteného skutkového stavu na podklade objektívnych a verifikovateľných dôkazných prostriedkov a vylúčenia akýchkoľvek pochybností o možnej zámene či manipulácii vzoriek odobratého biologického materiálu, zámene osoby pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo pri izolovaní DNA z odobratých vzoriek, navrhli navrhovateľka a oprávnená vykonať nové znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika, odvetvia analýza DNA a to súdom ustanoveným znalcom, resp. súkromným znaleckým posudkom, ktorý objednájú a predložia účastníčky. Právna zástupkyňa navrhovateľky a oprávnenej na pojednávaní trvala na nariadení nového znaleckého dokazovania znalcom z odboru genetika, odvetvia analýza DNA, resp. vykonať dokazovanie súkromným znalcom z toho istého odboru, odvetvia.

5. Oprávnená sa narodila a návrh o určenie otcovstva bol podaný na súd v čase, kedy bol platný a účinný zákon č. 94/1963 Zb. o rodine. V čase vyhlásenia rozsudku bol už platný a účinný zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť nadobudol dňa 1.4.2005). Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7C 741/89 bolo zistené, že predchádzajúce manželstvo navrhovateľky s O. C. bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu právoplatným dňa X.XX.XXXX, pričom oprávnená sa narodila až po uplynutí trojstého dňa po zániku tohto manželstva. Preto domnienka otcovstva nemôže svedčiť predchádzajúcemu manželovi navrhovateľky v zmysle § 51 ods. 1 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb.. Zo zhodných tvrdení navrhovateľky ako aj označeného otca vyplynulo, že mali spolu intímny styk, pričom nepoužili ochranu proti počatiu. B. L. na výsluchu dňa 6.12.2007 pripustil iba jeden pohlavný styk s navrhovateľkou, no neuviedol dátum, kedy k tomu malo dôjsť. Navrhovateľka uvádzala, že sa intímne stýkala s označeným otcom od septembra 1990 a pravidelne sa takto stretávali aj potom, až do 5. mesiaca jej tehotenstva. Tvrdenia navrhovateľky zodpovedajú aj záverom znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvia gynekológia, pôrodníctvo MUDr. Jána Chlapečku, v zmysle ktorého k splodeniu C. C. mohlo pravdepodobne dôjsť v období od 11.9.1990 do 4.10.1990. Zákonná domnienka otcovstva stanovená v § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. by potom svedčila B. L., keďže označený otec s navrhovateľkou súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia oprávnenej menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní.

Aj túto zákonnú domnienku však podľa citovaného zákonného ustanovenia môžu vylučovať závažné okolnosti. Kým navrhovateľka trvala na tom, že v rozhodnej dobe pre počatie oprávnenej súložila iba s označeným otcom, označený otec na výsluchu dňa 6.12.2007 tvrdil, že navrhovateľka mala aj iných intímnych partnerov. Znaleckým dokazovaním znalcom z odboru genetiky, odvetvia analýza DNA bolo možné bezpečne potvrdiť alebo vyvrátiť biologické otcovstvo označeného otca. Vzhľadom na vysokú vylučovaciu schopnosť analýzy DNA, treba znalecký posudok znalca z odboru genetiky, analýza DNA, ktorým je vylúčené otcovstvo označeného muža k dieťaťu považovať za závažnú okolnosť vylučujúcu otcovstvo podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb..

6. Ustanovený znalec Mgr. Marián Baldovič, PhD. v znaleckom posudku č. 17-2021 vypracovanom dňa 23.7.2021 uviedol, že posudok vypracoval na základe analýzy vzoriek biologického materiálu, ktoré odobral od všetkých troch účastníkov a analýzy DNA profilu zo vzorky biologického materiálu, ktorú odobral od označeného otca dňa 25.9.2014 znalec Doc. RNDr. Vladimír Ferák. Posudok vypracoval aj na základe odcitovanej odbornej literatúry zaoberajúcej sa metodikou analýzy DNA polymorfyzmov typu STR, štatistických vyhodnotení, odporúčaní medzinárodnej spoločnosti forenznej genetiky ohľadom štandardov DNA testovania otcovstva. Znalec vysvetlil princíp testu otcovstva pomocou analýzy DNA ako aj použitý metodický postup. Znalec zistil, že označený otec nemá v 7 systémoch z celkového počtu 16 vyšetrených systémov ani jednu z alel, t.j. nemá alely, ktoré musí mať biologický otec vyšetrovaného dieťaťa. Otcovstvo sa pritom považuje za spoľahlivo vylúčené, ak ho vylučujú najmenej dva systémy. Keďže označený otec nemá v 7 vyšetrených DNA systémoch alely, ktoré biologický otec dieťaťa musí mať, znalec uzavrel, že otcovstvo označeného otca treba považovať za jednoznačne vylúčené. Pravdepodobnosť vylúčenia znalec stanovil na 99,99%. Pravdepodobnosť otcovstva označeného otca znalec stanovil na 0,00%. Zároveň znalec zistil, že vyšetrené vzorky odobraté ním ako aj znalcom Ferákom od označeného otca sa zhodujú v genotypoch všetkých 16 vyšetovaných DNA systémov, a preto biologický materiál pochádza od jednej a tej istej osoby. Porovnaním DNA profilu označeného otca, poskytnutého znalcom Doc. RNDr. Vladimírom Ferákom a DNA profilu označeného otca získaného z biologického materiálu odobratého znalcom Mgr. Baldovičom dňa 9.7.2021 je možné potvrdiť, že ide o totožnú osobu, jednoznačne vylúčiť zámenu testovanej osoby alebo chybu pri laboratórnej manipulácii a spracovaní vzoriek. Ustanovený znalec teda porovnal DNA profil od označeného otca vypracovaný skôr ustanoveným znalcom Doc. RNDr. Vladimírom Ferákom na základe vzorky biologického materiálu, ktorú tento znalec odobral označenému otcovi a zistil, že sa zhoduje s DNA profilom označeného otca, ktorý vypracoval znalec Mgr. Baldovič zo vzorky ním odobratej, čím je tiež potvrdený záver znalca Mgr. Baldoviča o jednoznačnom vylúčení otcovstva označeného otca. Doc. RNDr. Vladimír Ferák vzorku biologického materiálu od označeného otca odobral dňa 25.9.2014, ako to vyplýva zo zápisu o odbere biologického materiálu zo dňa 25.9.2014, ktorý je prílohou znaleckého posudku č. 17/2021. Z úradného záznamu z č.l. 495 vyplýva, že Doc. RNDr. Vladimír Ferák súdu telefonicky oznámil, že vzorku DNA od označeného otca analyzoval s tým, že ním vytvorený DNA profil je použiteľný na analýzu DNA v tejto právnej veci a bol ochotný odovzdať DNA profil novému znalcovi, ktorého súd ustanoví. Z výpisu z verejne dostupnej internetovej stránky Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 20.5.2020 z č.l. 494 vyplýva, že znalec Doc. RNDr. Vladimír Ferák bol zo zoznamu znalcov vyčiarknutý dňa 2.1.2020, teda po tom, ako vzorku od označeného otca odobral a vypracoval jeho DNA profil.

7. Zo záverov znaleckého posudku teda jednoznačne vyplýva, že označený otec nie je biologickým otcom oprávnenej. Je tým daná závažná okolnosť, ktorá podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. vylučuje otcovstvo označeného otca napriek tomu, že označený otec s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní. Znalecký posudok bol tým relevantným dôkazom, ktorý odstránil rozpor v tvrdeniach navrhovateľky a označeného otca pokiaľ ide o skutočnosť, či sa navrhovateľka v čase rozhodnom pre splodenie oprávnenej intímne stýkala len s označeným otcom. Zo znaleckého posudku vyplýva, že navrhovateľka nehovorila pravdu, pokiaľ ide o jej tvrdenie, že v dobe rozhodnej pre počatie dieťaťa nemala intímny styk s iným mužom. Súd v danej veci na pojednávaní vypočul znalca Mgr. Mariána Baldoviča PhD. z dôvodu, že výsluch znalca navrhli navrhovateľka a oprávnená. Znalec v rámci svojho výsluchu na pojednávaní uviedol, že odobral vzorky biologického materiálu od označeného otca, navrhovateľky a oprávnenej. Ďalej znalec uviedol, že pred odberom vzoriek overil totožnosť osôb podľa ich občianskych preukazov, z ktorých vyhotovil fotokópie, a tie sú prílohou znaleckého posudku, znalec každú vzorku riadne označil identifikačnými údajmi osoby, od ktorej bola odobratá. Zaevidoval teda každú odobratú vzorku tak, aby neboli zameniteľné, následne ich spracoval a analyzoval. Nebolo potrebné, aby znalec vzorky biologického materiálu od účastníkov odobral za prítomnosti všetkých účastníkov konania, ktorý

postup navrhovali navrhovateľka a oprávnená v podaní zo dňa 17.7.2020, pretože takýto postup nie je právnymi predpismi stanovený.

8. Navrhovateľka a oprávnená v ich vyjadrení zo dňa 20.12.2021 a označený otec na pojednávaní potvrdili, že im znalec Mgr. Marian Baldovič, PhD. odobral vzorky biologického materiálu - buniek ústnej sliznice. Odobratie vzoriek biologického materiálu vyplýva aj zo zápisu o odbere biologického materiálu od označeného otca zo dňa 9.7.2021, zo zápisu o odbere biologického materiálu od navrhovateľky a oprávnenej zo dňa 16.6.2021, ktoré zápisy sú prílohou znaleckého posudku č. 17-2021. Pokiaľ navrhovateľka a oprávnená vo vyjadrení zo dňa 20.12.2021 popierali tvrdenia znalca Mgr. Mariána Baldoviča, PhD. o tom, že im znalec Mgr. Marián Baldovič, PhD. ukazoval odberovú súpravu označenú ich menom, priezviskom, dátumom narodenia pred odberom vzorky alebo následne po odbere, súd poukazuje na to, že v úvodnej časti znaleckého posudku je uvedené, že vzorky účastníčok boli v ich prítomnosti označené, a ďalej poukazuje na to, že v zápise o odbere biologického materiálu navrhovateľke a oprávnenej zo dňa 16.6.2021 je uvedené: "Svojím podpisom potvrdzujem, že mne odobratý biologický materiál bol v mojej prítomnosti označený menom a rokom narodenia" a pri tomto texte sa nachádzajú dva podpisy, ohľadom ktorých znalec na pojednávaní uviedol, že ide o podpisy navrhovateľky a oprávnenej. Navrhovateľka ani oprávnená, ktorým bol znalecký posudok doručený prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 3.8.2021 a rovnako tak im bola prostredníctvom novej právnej zástupkyne doručená zápisnica z pojednávania zo dňa 30.11.2021, na ktorom bol vypočutý znalec, nijako nespochybnili, že sa tam nachádzajú ich podpisy. Z tohto zápisu opatreného podpisom navrhovateľky a oprávnenej je teda potvrdené vyjadrenie znalca, že pred odberom vzorky biologického materiálu navrhovateľke jej ukázal odberovú súpravu označenú jej identifikačnými údajmi a následne do nej vložil od nej odobratý ster a rovnako postupoval aj pri odbere vzorky biologického materiálu od oprávnenej. Znalcom popísaný postup pri odobratí vzoriek biologického materiálu a ich spracovaní teda vylučuje možnosť zámery osôb pri odbere vzoriek biologického materiálu ako aj možnosť zámery vzoriek pri vykonaní izolácie DNA.

9. Súd vo veci nenariadil nové, resp. "kontrolné" znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA, ako to navrhovali navrhovateľka a oprávnená s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 693/2010 zo dňa 22.6.2011. Účastníčky odcitovali časť z odôvodnenia tohto judikátu, no neuviedli relevantné skutkové a procesné okolnosti, na základe ktorých Najvyšší súd Českej republiky prijal nimi citovaný právny názor. Z obsahu odôvodnenia tohto judikátu vyplýva, že Najvyšší súd Českej republiky formuloval svoje právne závery vyhodnotením procesnej a dôkaznej situácie, ktorá bola diametrálne odlišná od tej, v akej sa nachádza vec prejednávaná tunajším súdom. V právnej veci posudzovanej Najvyšším súdom Českej republiky totiž v rámci znaleckého dokazovania neboli odobraté znalcom vzorky biologického materiálu od označeného otca, pretože ten sa zdržiaval na neznámej adrese v cudzine, ale vzorky biologického materiálu boli odobraté (a následne analyzované) od osôb, ktoré podľa ich tvrdenia boli biologickými rodičmi označeného otca, ktoré tvrdenie však podľa Najvyššieho súdu Českej republiky v konaní nebolo dostatočne preukázané. Znalec nebol k postupu pri odbere vzoriek a ich spracovaní vôbec vypočutý, a aj preto Najvyšší súd Českej republiky konštatoval pochybnosti ohľadom toho, či nedošlo k zámene osôb alebo vzoriek biologického materiálu. Za situácie, keď v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa súložila matka iba s označeným otcom Najvyšší súd Českej republiky uzavrel, že za účelom zaistenia spoľahlivosti vykonanej analýzy DNA a presvedčivosti rozsudku je v takomto prípade potrebné vykonať nové, resp. kontrolné znalecké dokazovanie, v rámci ktorého bude odobratá a zanalyzovaná vzorka biologického materiálu aj od označeného otca, a to prostredníctvom príslušného zariadenia v štáte, v ktorom sa zdržiava. V právnej veci prejednávannej tunajším súdom však bola situácia iná, keďže znalec Mgr. Marián Baldovič, PhD. odobral vzorku biologického materiálu priamo od muža, ktorý bol označený navrhovateľkou za otca oprávnenej (teda nie iba od jeho rodičov) a analyzoval túto odobratú DNA. Znalec bol k postupu pri odbere vzoriek biologického materiálu od všetkých zúčastnených osôb a k vykonanej analýze DNA súdom na pojednávaní vypočutý. Spôsob odberu vzorky biologického materiálu je navyše zachytený v zápise o odbere biologického materiálu, podpísaného účastníkmi, ktorý zápis je prílohou znaleckého posudku. V tejto právnej veci teda súd mohol na základe výsluchu znalca a obsahu znaleckého posudku preskúmať a overiť postup znalca pri odbere vzoriek biologického materiálu, a tým vylúčiť zámernú zmenu osôb pri odbere vzoriek alebo zámernú zmenu vzoriek biologického materiálu pri vykonaní analýzy DNA.

10. Súd považoval za nedôvodné a nenáležité spochybňovanie záverov znaleckého posudku znalca Mgr. Baldoviča zo strany účastníčok na základe ich tvrdení o údajom priateľskom vzťahu medzi znalcom Doc. RNDr. Ferákom a označeným otcom a na základe ich tvrdení o údajnom blízkom vzťahu Doc. RNDr. Feráka a Mgr. Baldoviča. V prvom rade súd uvádza, že navrhovateľka a oprávnená mali možnosť vzniesť námietky proti osobe znalca v súdom stanovenej lehote 7 dní od doručenia uznesenia č.k. 10C 1281/1993-604 zo dňa 23.3.2021 o ustanovení tohto znalca, ktoré im bolo doručené prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 29.3.2021. Uvedenú možnosť však nevyužili. Ani znalec Mgr. Baldovič neoznámil súdu svoj pomer k veci alebo k účastníkom, ktorý by zakladal pochybnosti o jeho nezáujatosti. Účastníčky viac ako 8 mesiacov po uplynutí súdom stanovenej lehoty na vznesenie námietok proti osobe znalca, začali uvádzať nové tvrdenia, ktorými spochybňujú nestrannosť znalca a v podstate naznačujú, že znalec z dôvodu jeho údajného blízkeho vzťahu k doc. RNDr. Ferákovi, ktorý má údajne priateľský vzťah k označenému otcovi, zámerne (úmyselne) upravil výsledky svojho znaleckého dokazovania, teda naznačujú spáchanie trestného činu znalcom. Súd poukazuje na to, že znalec Mgr. Baldovič opatril svoj znalecký posudok doložkou o tom, že si je vedomý trestnoprávných následkov nepravdivého znaleckého posudku a na pojednávaní trval na tom, že vykonal odber vzoriek ako aj analýzu DNA štandardným spôsobom a trval na záveroch svojho posudku. Účastníčky netvrdili, že by podali v tomto smere na znalca trestné oznámenie. Preto súd tieto tvrdenia účastníčok vyhodnotil ako oneskorené, účelové a ničím nepodložené.

11. Pokiaľ ide o tvrdenia navrhovateľky a oprávnenej v ich vyjadrení zo dňa 20.12.2021, že znalec v posudku nevyvylúčil možnosť genetických mutácií na strane označeného otca predovšetkým vzhľadom na jeho pokročilý vek, čo mohlo mať vplyv na správnosť záveru jeho posudku, ktorým bolo vylúčené otcovstvo označeného otca k oprávnenej, súd poukazuje na to, že tieto námietky uvedené účastníčky neuviedli v súdom stanovenej lehote 10 dní na vyjadrenie sa k znaleckému posudku, ktorá im uplynula dňa 13.8.2021, ale uviedli ich až 4 mesiace po uplynutí tejto lehoty, preto ich súd nemohol vopred zaslať na vyjadrenie ustanovenému znalcovi. Znalec sa však v posudku tejto odbornej otázke podľa názoru súdu v dostatočnej miere venoval. Pri analýze DNA mal znalec k dispozícii okrem vzoriek biologického materiálu aj informácie o veku označeného otca, dátume narodenia oprávnenej a tým aj informáciu o približnom dátume počatia oprávnenej, a v posudku uviedol, že otcovstvo dieťaťa je vylúčené v danom systéme vtedy, ak dieťa má alelu, ktorú nemohlo zdediť od svojej matky a označený muž takúto alelu nemá. Ďalej znalec uviedol, že takáto situácia môže nastať aj v dôsledku mutácie, hoci len veľmi zriedkavo a dodal, že v systémoch STR majú mutácie približnú početnosť 1 : 200 až 1 : 1000, a preto sa otcovstvo považuje za spoľahlivo vylúčené, ak ho vylučujú najmenej dva systémy. Znalec tieto informácie čerpal z odbornej literatúry, ktorú uviedol v posudku. Súdu z týchto vyjadrení znalca vyplýva, že ide o veľmi nízku pravdepodobnosť vzniku genetických mutácií u označeného otca. Pokiaľ účastníčky tvrdili, že odborné publikácie uvádzajú približnú početnosť genetických mutácií v systémoch STR dokonca 1:100, neuviedli, aké konkrétne odborné články tieto fakty uvádzajú, a ani ich nepredložili a preto súd na ich tvrdenie neprihliadal. Ak by znalec vzhľadom na vek označeného otca a dobu, ktorú uplynula od počatia oprávnenej do momentu odberu vzoriek biologického materiálu znalcom, uvažoval o vyššej pravdepodobnosti vzniku genetických mutácií na strane označeného otca, do posudku by to určite uviedol, čo však nespravil. Na margo toho súd dodáva, že znalec Mgr. Baldovič porovnaním DNA profilu označeného otca získaného zo vzorky odobratej dňa 25.9.2014 a DNA profilu označeného otca zo vzorky odobratej dňa 9.7.2021 zistil zhodu v genotypoch všetkých 16 vyšetovaných DNA systémov, a je teda zrejme, že v období od 25.9.2014 do 9.7.2021 (v období pokročilého veku označeného otca) nedošlo na strane označeného otca k žiadnej zmene v DNA (mutácii) vo vyšetovaných DNA systémoch.

12. Skutočnosť, že Mgr. Marián Baldovič, PhD. je zapísaný v zozname znalcov pre odbor genetika, odvetvie analýza DNA vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky od mája 2020 nemôže viesť k spochybneniu správnosti jeho znaleckých záverov, ako to naznačili navrhovateľka a oprávnená v ich vyjadrení zo dňa 20.12.2021. Menovaný znalec totiž predtým, ako bol Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky zapísaný do uvedeného zoznamu, musel spĺňať podmienky pre výkon znaleckej činnosti v odbore genetika, odvetvie analýza DNA v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, ktoré okrem iného zahŕňajú absolvovanie osobitného vzdelania podľa uvedeného zákona, absolvovanie odbornej praxe v predmetnom odbore v trvaní 7 rokov, zloženie odbornej skúšky. Znalec teda mal v čase odberu vzoriek a vypracovania posudku odbornú spôsobilosť potrebnú na splnenie zadanej znaleckej úlohy. Znalec Mgr. Marián Baldovič, PhD. použité metódy a postup pri spracovaní znaleckého posudku dostatočne vysvetlil v znaleckom posudku ako aj na pojednávaní v rámci jeho výsluchu. Znalecký posudok má všetky

náležitosti vyžadované § 17 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, t. j. obsahuje titulnú stranu, úvod, posudok, záver, prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku, znaleckú doložku, ktorá zahŕňa aj vyhlásenie znalca o tom, že si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Na základe všetkých uvedených dôvodov považoval súd znalecký posudok znalca Mgr. Mariána Baldoviča, PhD. za komplexný a presvedčivý. S poukazom na uvedené skutočnosti, vychádzajúc zo záverov znaleckého dokazovania, v zmysle ktorého je jednoznačne vylúčené otcovstvo označeného otca k oprávnenej, súd výrokom II. návrh na určenie otcovstva v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

13. Konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil podľa § 29 ods. 1 CMP z dôvodu späťvzatia návrhu v tejto časti navrhovateľkou na pojednávaní dňa 2.12.2016. Súd nevykonal podľa návrhu označeného otca výsluch MUDr. Jána Kurillu, ktorý mal podľa tvrdení označeného otca vyšetrovať navrhovateľku k jej tehotenstvu, pretože vo veci bol podaný znalecký posudok znalcom gynekológom MUDr. Jánom Chlapečkom, podľa záverov, ktorého k splodeniu oprávnenej malo dôjsť v období od 11.9.1990 do 4.10.1990.

14. Podľa § 52 CMP súd výrokom III. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Označený otec si uplatnil náhradu trov konania proti navrhovateľke a oprávnenej. Súd sa nestotožnil s tvrdením právnej zástupkyne označeného otca, že konanie o určenie otcovstva je sporovým konaním, a preto by sa malo o trovách konania rozhodnúť na základe zásady úspechu aplikujúc ustanovenie § 255 CSP. Súd poukazuje na to, že konanie o určenie otcovstva je upravené v CMP. Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP je teda vo vzťahu špeciality k CSP, a použije sa osobitná úprava v CMP, a len keď tá nie je, aplikujú sa ustanovenia CSP. Uvedené platí aj pre rozhodovanie súdu o trovách konania o určenie otcovstva, v rámci ktorých sa použije všeobecné ustanovenie § 52 CMP, prípadne ak sú splnené podmienky stanovené v § 53, § 55 CMP, použijú sa tieto osobitné ustanovenia. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v mimosporových konaniach sa teda uplatňuje základná zásada, vyjadrená v ustanovení § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak. Výnimky z tejto zásady stanovujú ustanovenia § 53 až § 56 CMP, a na toto konanie. Podľa ustanovenia § 53 CMP môže súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak to možno spravodlivo požadovať. Použitím slov "môže súd priznať" je zrejmé, že ide o fakultatívnu možnosť súdu aplikovať zásadu úspechu, pričom je na úvahe súdu, či s ohľadom na okolnosti prípadu je spravodlivé priznať náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, teda účastníkovi, ktorého návrhu na začatie konania súd vyhovel, resp. účastníkovi, voči ktorému bol tento návrh zamietnutý. Rovnako je táto možnosť ako fakultatívna stanovená v ustanovení § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Súd teda skúmal, či okolnosti daného prípadu odôvodňujú priznať úspešnému označenému otcovi náhradu trov konania voči navrhovateľke a oprávnenej v zmysle citovaného ustanovenia. Súd mal za to, že nie je daný dôvod pre to, aby priznal úspešnému označenému otcovi celkom alebo sčasti nárok na náhradu trov konania podľa § 53, § 55 CMP. V danom prípade totiž označený otec potvrdil, že mal nechránený intímny styk s navrhovateľkou. Nepopieral tvrdenia navrhovateľky, že k súloži došlo v dobe rozhodnej pre splodenie dieťaťa - oprávnenej. Preto sa mohla navrhovateľka domnievať, že otcom oprávnenej je práve B. L.. Keďže označený otec odmietal uznať svoje otcovstvo k oprávnenej, obrátila sa navrhovateľka na súd s týmto návrhom na určenie otcovstva. Vo vzťahu k oprávnenej treba prihliadnuť aj na skutočnosť, že v čase podania návrhu na súd bola maloletá, a následne trvala na návrhu spoliehajúc sa na pravdivosť tvrdení jej matky ohľadom toho, že v rozhodnej dobe mala intímny styk len s označeným otcom. Návrhom na určenie otcovstva mal byť docielený legitímny záujem dieťaťa (teraz už plnoletej oprávnenej) poznať svojho biologického otca. Ďalej súd musel prihliadnuť aj na správanie sa označeného otca, ktorý počas konania neposkytol potrebnú súčinnosť pôvodne ustanovenému znalcovi Doc. RNDR. Vladimírovi Ferákovi za účelom odberu vzorky biologického materiálu, aby sa analýzou DNA potvrdilo alebo vyvrátilo jeho biologické otcovstvo. Označený otec napriek viacerým výzvam súdu a jeho prisľubom v podaniach zo dňa 6.2.2008, 17.3.2008 sa k znalcovi za účelom odberu biologickej vzorky nedostavil, a to ani v Nemecku, ako to vyplýva zo správy Okresného súdu v Dillenburgu zo dňa 5.2.2008, ktorý bol tunajším súdom dňa 5.9.2007 požiadaný o vykonanie tohto dôkazu. V podaniach zo dňa 17.3.2008, 6.8.2008, a v elektronickom podaní zo dňa 21.10.2013 opakovane tvrdil, že mu podrobiť sa odberu biologického materiálu znemožňoval jeho nepriaznivý zdravotný stav. Na výzvu súdu, aby označený otec predložil lekárske potvrdenie o tom, že sa bez ohrozenia života alebo vážneho zhoršenia zdravotného

stavu nemôže dostaviť k znalcovi na odber biologického materiálu do Bratislavy, označený otec zaslal súdu dňa 18.2.2014 v elektronickej podobe lekársku správu otorinolaryngológa z Prievidze, v ktorej ale nie je obsiahnuté vyjadrenie lekára, že by sa označený otec nemohol bez ohrozenia života alebo vážneho zhoršenia zdravotného stavu dostaviť k znalcovi na odber biologického materiálu do Bratislavy. Z lekárskej správy Nemocnice Klinikum diakonie s.r.o. v Siegen vyplynulo, že označený otec bol hospitalizovaný na oddelení úrazovej chirurgie v tomto zdravotníckom zariadení období od 3.11.2014 do 5.11.2014. Tvrdenia označeného otca o jeho zlom zdravotnom stave, ktorý by mu mal brániť v uvedenom období podrobiť sa odberu biologického materiálu považoval súd za účelové a nepreukázané, okrem uvedených troch dní hospitalizácie v nemocnici v Nemecku. Zo samotných podaní označeného otca vyplynulo, že sa striedavo zdržiava na adrese trvalého pobytu v SR ako aj na adrese Johannesbergstrasse 5, Eschenburg, z čoho vyplýva, že cestuje na oveľa väčšie vzdialenosti než je vzdialenosť z Prievidze do Bratislavy k ustanovenému znalcovi. Odber vzorky biologického materiálu na test DNA sa vykonáva sterom z ústnej sliznice bez akéhokoľvek ohrozenia zdravia, ide o časovo nenáročný úkon. Zo zápisu o odbere biologického materiálu zo dňa 25.9.2014 vyplýva, že označený otec sa na odber biologického materiálu dostavil k znalcovi Doc. Ferákovi až dňa 25.9.2014, no do vyhlásenia prvého rozsudku súdu dňa 2.12.2016 neoznámil túto skutočnosť súdu ani označený otec ani znalec Doc. Ferák, ktorý odber biologického materiálu od označeného otca súdu oznámil až listom zo dňa 4.7.2017. Až potom ako súd vyhlásil v tejto veci prvý rozsudok dňa 2.12.2016, ktorým označeného otca určil za otca oprávnenej a určil označenému otcovi aj výšku zameškaného výživného a začala sa exekúcia proti označenému otcovi na vymoženie zameškaného výživného v prospech oprávnenej, otec aj prostredníctvom jeho právnej zástupkyne začal aktívne spolupracovať so súdom. Súd mal za to, že ani pomery účastníkov neodôvodňujú priznanie náhrady trov konania označenému otcovi. Z vyjadrenia označeného otca vyplynulo, že v priebehu konania previedol svoj dom v Nemecku ako aj svoj byt v Prievidzi do vlastníctva svojmu synovi, čo odôvodnil svojím vysokým vekom a chorobami. Označený otec býva v byte v Prievidzi. O. L., syn označeného otca v úradne overenom čestnom prehlásení zo dňa 9.12.2021 uviedol, že označený otec býva v byte, ktorého vlastníkom je O. L., a časť roka býva označený otec v Eschenburgu v dome v Nemecku, pričom zo svojho dôchodku hradí všetky náklady na bývanie v oboch nehnuteľnostiach, a to 42,20 Eur za elektriku, 61,70 Eur za plyn, 42,20 eur za vodu, 40,70 Eur za teplo, inkaso za byt v Prievidzi 130,29 Eur, ďalej domovú daň v Nemecku 16,10 Eur, poisťku za dom v Nemecku 11,72 Eur, odvoz odpadu v Nemecku a na Slovensku 14,60 Eur. Vlastní 25 ročné motorové vozidlo. Je osobou zdravotne postihnutou, ako vyplýva z členského preukazu Slovenského zväzu zdravotne postihnutých. Poberá starobný dôchodok v sume 1500 Eur mesačne z Nemecka, čo bolo preukázané z predloženého listu vystaveného Zväzom nemeckej dôchodkovej poisťovne ku dňu 1.10.2020. Podľa lekárskej správy MUDr. Anny Oršulovej, interná ambulancia v Prievidzi je označený otec v dlhodobej starostlivosti tejto ambulancie pre chronické srdcové zlyhanie s mnohopočetnými komplikáciami. Z dôchodku musí hradiť cenu liekov, vitamínové doplnky vo výške 200 Eur mesačne podľa jeho vyjadrenia, pričom z predložených faktúr zo dňa 15.10.2020, 30.10.2020 vyplýva, že na jeho meno boli vystavené faktúry v sumách 118,24 Eur, 229 Eur, no označený otec nepreukázal, že každý mesiac na tieto položky vynakladá sumu cca 200 Eur. Označený otec má náklady aj na stravu, na obed minie do 5 Eur denne, čo považoval súd za primeranú výšku nákladov na obed. Vzhľadom na vysoký vek a nepriaznivý zdravotný stav je odkázaný na opateru inej osoby, pričom z jeho vyjadrenia a z úradne overeného čestného prehlásenia U.y W. zo dňa 9.12.2021 bolo preukázané, že označený otec platí tejto opatrovateľke sumu 400 Eur mesačne za to, že mu pomáha s domácimi prácami, údržbou domácnosti, varením, praním, žehlením, nákupmi potravín. Navrhovateľka a oprávnená podľa výpisu z internetového katastrálneho portálu nevladnia nehnuteľnosť, pričom oprávnená podľa tvrdenia jej právnej zástupkyne na pojednávaní kúpila v obci Q. rodinný dom, no zatiaľ nedošlo k prepisu vlastníckeho práva na ňu v katastri nehnuteľností. Oprávnená poberá príspevok za opatrovanie fyzickej osoby v sume 430,35 Eur, ktorý jej bol priznaný rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 20.8.2019. Podľa tvrdenia oprávnenej v podaní zo dňa 20.12.2021 poberá oprávnená aj rodinné prídavky na dve maloleté deti a teda celková výška jej príjmu je 559,44 Eur mesačne, ako to vyplýva aj z predloženého výpisu z internet bankingu zo dňa 14.12.2021, z ktorého je zrejmé, že uvedeného dňa jej na účet zo strany úradu práce boli poukázané dávky v celkovej výške 559,44 Eur. Je pravda, že na základe nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 482/2017 zo dňa 20.12.2017, ktorým bolo konštatované porušenie práva účastníčok na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, bola zo strany štátu navrhovateľke vyplatená suma 8.000 Eur a oprávnenej suma 12.000 Eur titulom priznaného finančného zadosťučinenia, no podľa tvrdenia označeného otca, oprávnená investovala peňažné prostriedky do opravy, resp. kúpy rodinného domu, pričom kúpu domu oprávnenou potvrdila aj jej právna zástupkyňa na pojednávaní. Označený otec zároveň vo svojom podaní zo dňa 23.11.2021 uviedol, že od oprávnenej

má vedomosť, že oprávnená nemá peniaze, ktorými by označenému otcovi vrátila od neho vymožené výživné. Oprávnená mala vedené účty v Tatrabanke, a.s. so zostatkom 10 Eur, v SLSP, a.s. so zostatkom v sume 18,30 Eur, ku dňu 21.12.2021, t.j. ku dňu vyhotovenia odpovede na lustráciu v bankách. V správe Sociálnej poisťovne zo dňa 27.10.2016 je evidované posledné zamestnanie navrhovateľky do 16.9.2010. Navrhovateľka uviedla, že od roku 2010 má živnostenské oprávnenie. Navrhovateľka v podaní zo dňa 20.12.2021 nepriznala žiaden aktuálny príjem. Z lustrácii súdu v bankách vyplýva, že navrhovateľka nemá vedený účet v banke na svoje meno. Navrhovateľka aj oprávnená sú vydaté. Oprávnená má v osobnej starostlivosti dve maloleté deti, s čím sú spojené ďalšie pravidelné mesačné náklady. Vyhodnotením týchto pomerov účastníkov je zrejmé, že ich majetkové pomery sa výrazne nelíšia, a keďže navrhovateľka a oprávnená majú oproti označenému otcovi oveľa nižší pravidelný príjem (navrhovateľka nemá podľa jej vyjadrenia aktuálne žiaden príjem), dokážu si tak uspokojiť ich životné potreby v oveľa menšom rozsahu než označený otec, ktorý je schopný zo svojho príjmu platiť si súkromnú opatrovatelku, a náklady na bývanie v dvoch nehnuteľnostiach v Prievidzi a v Nemecku, bolo by podľa názoru súdu nespravodlivé zaviazat' účastníčky k náhrade trov konania v prospech označeného otca.

15. Zo zložených preddavkov neboli pokryté celé trovy znaleckého dokazovania. Zo štátnych prostriedkov bolo vyplatené znalečné v sume 540 Sk/17,92 Eur ustanovenému znalcovi z odboru gynekológia MUDr. Chlapečkovi, preddavok na znalečné vo výške 3.500 Sk/116,18 Eur ustanovenému znalcovi z odboru genetika Doc. RNDr. Vladimírovi Ferákovi a ustanovenému znalcovi z odboru genetika Mgr. Baldovičovi, PhD. znalečné v sume 317,06 Eur a znalečné v sume 129,17 Eur , t.j. znalečné spolu v sume 580,30 Eur. O nároku štátu na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 57 CMP za použitia článku 3 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku. V danom prípade bol návrh na začatie konania zamietnutý potom, ako bol vypracovaný znalecký posudok znalcom z odboru genetiky, odvetvia analýza DNA, z ktorého záveru vyplýva, že otcovstvo označeného muža voči oprávnenej treba pokladať za jednoznačne vylúčené. Označenému otcovi povinnosť nahradit' trovy štátu uložit' nemohol, pretože návrh na určenie otcovstva bol proti nemu zamietnutý a bol teda v konaní úspešný. Navrhovateľka a oprávnená boli neúspešné v konaní. Navrhovateľka ani oprávnená nemali ku dňu vyhlásenia rozsudku priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a šetrením ich pomerov nebolo zistené, žeby na strane navrhovateľky a oprávnenej boli dôvody pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Navrhovateľka síce uviedla, že nemá žiaden príjem, ale súd prihliadal na to, že stále je v produktívnom veku, a má možnosť zaobstarat' si príjem. Podľa jej vyjadrenia na pojednávaní dňa 14. 10.2016 má navrhovateľka od roku 2010 zriadenú živnosť s predmetom činnosti výroba ezoterických predmetov. Privyrába si poskytovaním ezoterických služieb, liečiteľstvom. Ako držiteľka živnostenského oprávnenia má zabezpečený možný zdroj príjmu. Pokiaľ navrhovateľka aktuálne nedosahuje príjem, a netvrdila žeby jej v tom bránili objektívne okolnosti, napr. jej pracovná neschopnosť, je na nej, aby vyvinula aktivitu za účelom dosiahnutia príjmu. Oprávnená poberá príspevok za opatrovanie a prídavky na dve deti v sume 559,44 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Účty v banke má vedené iba oprávnená, aj to v zanedbateľných zostatkoch. Oprávnená má v osobnej starostlivosti jej dve maloleté deti. Ku dňu vyhlásenia rozsudku účastníčky nevlastnili nehnuteľnosti na území SR, pričom oprávnená ešte nebola v katastri nehnuteľností zapísaná ako vlastníčka nedávno kúpeného domu v obci Ardanovce. Navrhovateľka a oprávnená bližšie skutočnosti ohľadom ich príjmov, výdavkov a majetkových pomerov, napriek výzve súdu neuviedli. Súd vzal do úvahy aj výšku trov štátu 580,30 Eur, ktorá nie je pre navrhovateľku a oprávnenú likvidačná, pokiaľ sa im umožní zaplatit' túto sumu v dlhšej lehote tak, aby ju boli schopné uhradiť postupne z ich mesačných príjmov, prípadne aj za finančnej pomoci ich manželov. Súd teda v prejednávanej veci vzhľadom na výsledok konania, a keďže na strane navrhovateľky a oprávnenej nebolo zistené splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov, výrokom IV. rozhodol tak, že navrhovateľku a oprávnenú v rovnakom pomere zaviazal na náhradu trov konania štátu. Za použitia § 232 ods. 3 CSP, Čl. 6 ods. 2 CSP po vyhodnotení osobných a najmä zárobkových pomerov účastníčok konania mal súd za to, že navrhovateľke a oprávnenej je potrebné vzhľadom na ich sociálnu situáciu, príjmové pomery umožniť nahradit' trovy štátu v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

16. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie navrhovateľka aj oprávnená. Uviedli, že dňa 21.12.2021 doručili súdu podanie označené ako návrh na doplnenie dokazovania, v ktorom namietali vykonané znalecké dokazovanie vo veci určenia otcovstva a za účelom spoľahlivého a objektívneho preukázania skutočného stavu veci žiadali o vykonanie verifikačného znaleckého posudku. Návrhu súd nevyhovel. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový

stav veci, prvostupňové konanie je postihnuté vadou, majúcou vplyv na zákonnosť napadnutého rozsudku, keď procesným postupom konajúceho súdu bolo navrhovateľke a oprávnenej znemožnené, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k závažnému porušeniu ich práv na spravodlivý súdny proces, garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Odvolanie podávajú z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, nakoľko súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré odôvodňujeme nasledovnými skutkovými a právnymi okolnosťami. Dňa 30.11.2021 bolo Okresným súdom Trenčín vytyčené pojednávanie v predmetnej veci, pričom právny zástupca navrhovateľky a oprávnenej požiadal konajúci súd, aby v jeho neprítomnosti nepojednával a vytyčené pojednávanie odročil na iný termín, čo odôvodnil potrebou zachovania primeranej lehoty na prípravu na pojednávanie, ako aj v danom čase sa zhoršujúcou pandemickou situáciou týkajúcou sa šírenia vírusu Covid-19 a v daný deň vytyčeného pojednávania pretrvávajúcou povinnou karanténou právneho zástupcu navrhovateľky a oprávnenej, JUDr. Kataríny Bielikovej, advokátky a konateľky spoločnosti LEXIA advokátska kancelária s. r. o. Napriek tejto skutočnosti súd vo veci vykonal výsluch znalca Mgr. Mariána Baldoviča, PhD., ktorý znalecký posudok vypracoval. Namietali, že navrhovateľka a oprávnená, nemali objektívne žiadnu možnosť byť prítomné pri výsluchu svedka (znalca), formulovať a klásť mu otázky, ktoré mal znalec objasniť v záujme obhájenia vypracovania znaleckého posudku a potvrdenia alebo vyvrátenia skutočností, ktoré zakladajú dôvodné pochybnosti o jeho objektívnosti a výsledkoch, ktoré nekorešponujú skutočnému stavu, ako aj akokoľvek sa k vedenému výsluchu svedka a prezentovaným skutočnostiam z pozície strany, ktorá výsluch svedka navrhla, vyjadriť. Výsluch znalca v pozícii svedka nebol vykonaný v súlade so zákonnými atribútmi stanovenými CSP, čím došlo k porušeniu práva navrhovateľky ako aj oprávnenej na spravodlivý súdny proces garantovaný v čl. 47 a 48 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Navrhovateľka a oprávnená majú pochybnosti o objektívnosti a pravdivosti záverov v znaleckom posudku, keď tvrdenie navrhovateľky, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa mala intímny kontakt výlučne iba s označovaným otcom. Namietajú okolnosti, za ktorých bol znalecký posudok vypracovaný. Znalec uviedol, že vzorky odoberal na odberovú súpravu, ktorú predtým označil menom, priezviskom a dátumom narodenia jednotlivých osôb a pred odberom im to ukázal a následne odobratý ster ústnej sliznice vložil naspäť do označenej skúmavky. Tým je vylúčená zámena vzoriek odobratého biologického materiálu. Podľa vyjadrenia navrhovateľky, znalec biologický materiál z ústnej sliznice odobral na chodbe zariadenia bez toho, aby navrhovateľke a oprávnenej akýmkoľvek spôsobom čokoľvek (skúmavky a podobne) „ukazoval“ pred odberom resp. následne po odobratí steru ústnej sliznice. Znalec sa v časti obhájenia spôsobu vykonania testu DNA žiadnym spôsobom nevyjadril, akým spôsobom postupoval pri odbere biologického materiálu označeného otca, ani akým spôsobom zabezpečil vzorky odobratého materiálu, pričom svoju výpoveď iba stroho obmedzil na konštatovanie, že svoj nález porovnal s nálezom doc. Feráka (pozn. pravdepodobne z roku 2014), pričom závery doc. Feráka neboli formulované vo forme znaleckého posudku, ani vyjadrenia a pre účely tohto konania sú v celom rozsahu irelevantné. Navyiac, podľa tvrdení navrhovateľky a oprávnenej sa označený otec B. L. pred menovanými opakovane vyjadril, že doc. Feráka veľmi dobre pozná a sú v priateľskom vzťahu. Na podklade uvedených skutočností vznikli na strane navrhovateľky a oprávnenej dôvodné obavy o objektívnosti takéhoto postupu, vzbudzujúce pochybnosti o záveroch znaleckého posudku. Poukázali na správanie sa označeného otca B. L., ktorý sa v priebehu vedeného konania sústavne a kontinuálne vyhýbal súčinnosti pri vypracovaní znaleckého posudku, predovšetkým odberu jeho biologického materiálu. Znalec predmetnú znaleckú činnosť vykonáva iba od mája minulého roku, pričom vyššie uvedenými rozpornými tvrdeniami žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že k vykonaniu testu DNA došlo štandardizovaným a zákonne konformným spôsobom, nevyvrátil pochybnosti o možnej zámene či manipulácii vzoriek odobratého biologického materiálu, zámene osoby pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo pri izolovaní DNA z odobratých vzoriek. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 693/2010 zo dňa 22.06.2011. V zmysle záverov ustálenej súdnej praxe, znalecký posudok o teste DNA vykonaný v konaní o určení otcovstva súd hodnotí ako každý iný dôkaz. V prejednávanom prípade znalec vo svojom posudku vyjadril záver o zistení 99,99 % pravdepodobnosti vylúčenia otcovstva označeného otca voči oprávnenej, pričom tento mal intímny kontakt s navrhovateľkou (matkou dieťaťa) v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako sto osemdesiat a viac ako tristo dní. Navrhovateľka a oprávnená v prvostupňovom konaní, nakoľko mali za preukázané, že za danej situácie objektívne nie

je možné pri preskúmaní postupu pri odbere a spracovaní vzoriek biologického materiálu u skúmaných osôb úplne spoľahlivo vylúčiť, že nedošlo k zámene osôb pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo k zámene vzoriek pri vykonávaní izolácie DNA, v záujme spoľahlivosti vykonanej analýzy DNA a presvedčivosti rozhodnutia predovšetkým pre účastníkov konania, za účelom odstránenia rozporov v tvrdeniach sporových strán, ustálenia spoľahlivo zisteného skutkového stavu na podklade objektívnych a verifikovateľných dôkazných prostriedkov, a vylúčenia akýchkoľvek pochybností o možnej zámene či manipulácii vzoriek odobratého biologického materiálu, zámene osoby pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo pri izolovaní DNA z odobratých vzoriek, navrhli vykonanie verifikačného (kontrolného) znaleckého posudku prostredníctvom nezávislej inštitúcie, alebo znaleckého ústavu, ktorému konajúci súd bez náležitého relevantného odôvodnenia nevyhovel. Konajúci súd tak konal v príkrom rozpore so závermi príslušnej judikatúry a to nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 168/2019 z 21.11.2019, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 100/2018, resp. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 202/2018. Namietala, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa obsahové náležitosti rozhodnutia vyžadované platnými právnymi predpismi a nie je z hľadiska záruk vyplývajúcich žalovanému z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z ústavného hľadiska akceptovateľné, keďže je založené na formalistickom a nedostatočnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu a v konečnom dôsledku vykazuje znaky svojvoľie. V dôsledku absencie relevantného skutkového alebo právneho objasnenia výrokov predmetného rozhodnutia je toto v napadnutom rozsahu nepreskúmateľné a arbitrárne (nález Ústavného súdu SR, sp. zn.: III. ÚS 328/05 alebo III. ÚS 107/07, nález Ústavného súdu SR, sp. zn.: IV. ÚS 14/07, rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 7Cdo/176/2020 zo dňa 08.04.2021 a Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07). Rozhodnutie nie je v súlade so zákonom alebo iným právnym predpisom, je nezákonné a ako také vykazuje vadu, ktorá je dôvodom na jeho zrušenie alebo zmenu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: IV. ÚS 54/2012-68, nález Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 139/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 44/03, IV. ÚS 292/04). Súd prvej inštancie porušil práva navrhovateľky a oprávnenej na spravodlivý proces, nakoľko súd hodnotil dôkazy svojvoľne, nevykonal dôkazy navrhované navrhovateľkou a oprávnenou, ktoré boli navrhované za účelom jednoznačného, nespochybniteľného a spoľahlivého zistenia skutkového stavu veci, nevysporiadal sa so všetkými relevantnými skutočnosťami a spôsobil, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne a nepreskúmateľné. Navrhli, aby odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 389 ods. 1 písm. b) CSP a § 391 ods. 1 CSP rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 10C/1281/1993-759 zo dňa 21.12.2021 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnili nárok na náhradu trov konania.

17. Proti tomuto rozsudku, čo do výroku III. o trovách konania, podal odvolanie označený otec. Namietal vecnú nesprávnosť napadnutého výroku ako i odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ CSP. Odvolateľ bol v predmetnom konaní plne úspešný a preto je možné spravodlivo požadovať, aby mu protistrana nahradila trovy konania. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otcovstvo k domnej dcére sa nepreukázalo. Domnelá dcéra má príjem z práce, vlastní rodinný dom, dostala odškodné za prietahy v súdnom konaní a poberala výživné, ktoré doposiaľ nevrátila. S poukazom na vyššie uvedená má príjem, z ktorého môže zaplatiť trovy konania. Označenému otcovi vznikli trovy dôkazu na znalca, trovy v súvislosti so zastupovaním, cestovné náklady. Navrhovateľka vyvolala súdny spor i napriek tomu, že vedela, že mala intímny vzťah s inými mužmi. Genetická skúška preukázala, že označený otec nie je biologickým otcom dieťaťa. Je vylúčená akákoľvek genetická mutácia DNA, pretože DNA osoby sa nemení, s tou sa jedinec narodí. Po ukončení kontaktu s označeným otcom navrhovateľka podstúpila vyšetrovanie u MUDr. Jána Kurillu, ktorý vtedy zistil, že navrhovateľka nie je tehotná. Po tomto vyšetrení označený otec odcestoval do zahraničia. Navrhovateľka si mala byť vedomá tej skutočnosti, že po vyšetrení u MUDr. Kurillu nie je tehotná, tak otcom dieťaťa musí byť iný muž. Trval na výsluchu lekára MUDr. Kurillu ako i na otázkach, na ktoré má lekár odpovedať. Došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Označený otec sa navrhovateľke hodil, bol cudzí štátny príslušník a mal finančné prostriedky. Z predloženého listu vyplýva, že matka chcela dať dieťa do NSR a teda dieťa nechcela. Navrhovateľka mohla označiť aj iného muža ako otca dieťaťa. Trval na priznaní náhrady trov konania. Navrhovateľka ani oprávnená sa nechceli dobrovoľne zúčastniť genetickej skúšky, keď ich o to žiadal označený otec. Označený otec musel mať advokáta, nakoľko niektoré úkony musia byť výslovne spísané advokátom. Nie je možné posudzovať náhradu trov konania podľa majetkových pomerov. Názor súdu, že navrhovateľka a oprávnená ku dňu vyhlásenia rozsudku nevlastnili žiadne nehnuteľnosti nie je správny. Oprávnená kúpila dom a napriek tomu, že na liste vlastníctva nie je uvedená, je len špekulatívne. Označený otec je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a platí si opatrovateľku. Pre

relevantné posúdenie trov konania je to, kto súdny spor vyvolal, prečo bol označený otec uvedený za biologického otca, keď matka mala pohlavný styk aj s inými mužmi. Namietaj názor súdu prvej inštancie, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Navrhovateľka sa živí ezoterikou a oprávnená má dve deti a ako i majetok a príjem. V súlade s ust. § 53 CMP možno spravodlivo požadovať, aby navrhovateľka a oprávnená nahradili označenému otcovi trovy konania, pretože v konaní nemali plný úspech. Odôvodnenie rozhodnutia v časti náhrady trov konania nie je dostatočné a nie je zrejmé, prečo nie je možné od navrhovateľky a oprávnenej spravodlivo požadovať trovy konania. Rozhodnutie v časti náhrady trov konania je zmätočné, neodôvodnené a nepreskúmateľné v súlade s ust. § 220 CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku III. o náhrade trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie podľa § 389 CSP.

18. Označený otec v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky a oprávnenej uviedol, že spornou skutočnosťou v predmetnom konaní bolo, kto je biologickým otcom dieťaťa. Táto sporná skutočnosť bola odstránená, keď sa v konaní preukázalo, že otcovstvo domnelého otca je vylúčené. V konaní bol vykonaný výsluch znalca, ktorý objasnil podstatu znaleckého skúmania a jeho znaleckých záverov. So zopakovaním znaleckého dokazovania nesúhlasil. Obsah znaleckého posudku a jeho závery sú jednoznačné. Znalecký posudok má formálne aj obsahové náležitosti a vysvetlil, ako sa reálne dopracoval k výsledkom. Odvolateľky sa snažia oddialiť čas, aby nemuseli vrátiť peniaze, ktoré zobrali titulom výživného. Matka dcéry nesprávne označila biologického otca, čo potvrdila aj genetická skúška. V čase počatia dieťaťa musela mať matka dieťaťa pohlavný styk aj s iným mužom. Keď sa označený otec poznal s navrhovateľkou, poskytovala za peniaze intímne služby. Označený otec tieto služby využil a zaplatil, preto otcom dieťaťa musí byť iný muž. Otcovstvo domnelého otca bolo vylúčené. Navrhovateľka sa s oprávnenou prepočítali a teraz musia vrátiť peniaze, preto podali odvolanie. Vek znalca v danom prípade nerozhoduje, znaleckou skúškou prešiel a bol zapísaný v zozname znalcov. Miesto odberu určuje výlučne znalec aj s ohľadom na to, aké má pracovné možnosti, spoločenskú situáciu. Orgánom činným v trestnom konaní postačujú výsledky znalcov z odboru genetiky, postup znalca je stále rovnaký, len navrhovateľke a oprávnenej to nestačí. Súd určil znalca, ktorého otec nepozná. Zámena osôb vo vzťahu k domnelému otcovi bola vylúčená. Bukálny výter z ústnej dutiny domnelého otca bol vykonaný dvakrát, pričom bolo potvrdené, že sa jedná o jednu a tú istú osobu. Procesné strany vedeli, že je nariadený výsluch znalca, tak si mali zabezpečiť účasť, pre prípad neprítomnosti substitučným zastupovaním. Súdne rozhodnutie je zrozumiteľné, preskúmateľné, riadne odôvodnené a spĺňa všetky atribúty v súlade s ust. § 220 CSP. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania v rozsahu 100%. Konanie má byť hospodárne v súlade s čl. 17 CSP a malo by predchádzať zbytočným prietahom, pričom navrhovateľka a oprávnená sa o tieto prietahy sústavne svojimi podaniami snažia. Podľa čl. 5 CSP platí zákaz zneužitia práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Súd by mal tiež dbať na to, aby procesné strany boli primerane zaťažované súdnym konaním, vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, najmä ak ide neprimerane dlho sa ťahajúcu vec, pričom dôkazné prostriedky sú jasné.

19. Súdne konania o návrhu navrhovateľky a oprávnenej proti označenému otcovi o určenie otcovstva začalo dňa 22.7.1993, doručením návrhu súdu prvej inštancie podľa § 82 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.) v znení neskorších predpisov.

20. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

21. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti.

22. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

23. Odvolací súd postupoval v odvolacom konaní v súlade s prechodným ustanovením § 470 ods. 1 CSP podľa tohto zákona, pričom v súlade s § 470 ods. 2 CSP posudzoval procesné podmienky, úkony súdu a strán sporu do 30.6.2016 podľa v tom čase platného a účinného zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov. Odvolací súd tak rešpektoval základné princípy CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov a naplnenie princípu právnej istoty odvolacieho konania, keď súdne konania začali za platnosti a účinnosti skoršej úpravy procesného práva (článok 2 ods. 1, 2 CSP).

24. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podali v zákonnej lehote subjekty strany v spore, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

25. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP, vrátane svojho oprávnenia preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok z úradnej povinnosti podľa § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II. je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a napadnutý výrok III. a IV. čo do nároku na náhradu trov konania a trov štátu je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť. Odvolací súd rozhodol po nariadení a vykonaní odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci po preskúmaní a vyhodnotení dospel k názoru, že v potrebnom rozsahu zopakuje dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie, prípadne na návrh strán sporu dokazovanie doplní.

26. Konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil podľa § 29 ods. 1 CMP z dôvodu späťvzatia návrhu v tejto časti navrhovateľkou, preto v tejto časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť a nebol odvolacím súdom preskúmaný. Z obsahu podaného odvolania navrhovateľkou, oprávnenou a označeným otcom vyplýva, že odvolanie voči tejto časti rozhodnutia nepodali.

27. Odvolatelia uplatnili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/,e/, f/ a h/ CSP, keď súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

28. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> predstavuje transformáciu ústavnoprávnych princípov do civilného sporového konania. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. V tomto odvolacom dôvode ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

29. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

30. Nepreskúmateľnosť (nedostatok dôvodov) rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, ale za tzv. inú vadu konania, (viď R 111/1998). Správnosť takeého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež

rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998. Príkladmo v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 ústavný súd konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. 21. Výkladom toho, či nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom, následkom zistenia ktorej je zrušujúce rozhodnutie, resp. či ide len o tzv. inú vadu konania, sa zaoberalo Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“, vychádzajúc z ktorého teda len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces (predtým v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom) uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, ktorou táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ho ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces.

31. Odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je teda nesporne súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo(ne)vyhovené uplatnenému nároku, čím je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné. Takéto rozhodnutie súdu porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

32. Preskúmaním obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhliadol dôvodnosť pre uplatnenie druhej vety citovaného stanoviska R 2/2016, ktorá pripúšťa, že „celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu“. V súlade s právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach ESLP môže však o takýto výnimočný prípad ísť len vtedy, keď nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia vykazuje znaky (až) vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ alebo vady „zásadnej, hrubej a podstatnej“, o ktorý prípad však v posudzovanej veci nešlo. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci totiž nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami toho - ktorého účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04), čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní, rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu. Stačí teda, aby reagoval súd na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

33. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací

súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené. Skutočnosť, že odvolatelia sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňujú, nemôže samo o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, či arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

34. Postupom súdu prvej inštancie z hľadiska namietaného nedostatku odôvodnenia rozsudku tak nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia netrpí ani takými nedostatkami, ktoré by boli spôsobilé k záveru o existencii tzv. inej vady konania, následkom ktorej by rozhodnutie vo veci bolo nesprávnym (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

35. Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V tomto prípade ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal.

36. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

37. Odvolací súd za primeraného použitia ustanovení o konaní pred súdom prvej inštancie podľa § 378 ods. 1 CSP nariadil v spore odvolacie pojednávanie dňa 27. októbra 2022, na ktorom postupoval podľa § 181 ods. 1 CSP, podľa § 384 ods. 2 CSP v spojení s § 185 CSP, podľa § 187, § 188 ods. 1, § 204 CSP, umožnil stranám sporu vykonávať procesné práva a plniť procesné povinnosti, zopakoval v potrebnom rozsahu dokazovanie na zistenie skutkového stavu, nakoľko mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, pričom zopakovanom dokazovaní a to výsluch znalca za účelom odstránenia podstatnej odvolacej námietky navrhovateľky a oprávnenej, keď súd prvej inštancie vykonal výsluch znalca v ich neprítomnosti. Súčasne doplnil dokazovanie výsluchom svedka MUDr. Kurillu.

38. Odvolací súd zopakoval dokazovanie výsluchom označeného otca, podľa § 195 CSP, výsluchom svedkov znalca Mgr. Baldoviča a MUDr. Kurillu podľa § 196 CSP a listinami podľa § 204 CSP, ktorých obsah neoboznamoval a listiny nečítal, nakoľko z procesného postupu súdu prvej inštancie v predložennom súdnom spisu vyplynulo, že listiny predložené stranami sporu boli v priebehu konania stranám sporu vzájomne doručené a zistil nasledovné:

39. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. decembra 2016, č. k. 10C/1281/1993-270 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. januára 2017, č. k. 10C/1281/1993-277 súd výrokom I. konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom zastavil. Výrokom II. určil, že B. L., nar. XX.XX.XXXX, rod. č. XXXXXX/XXX je otcom C. C., rod. č. XXXXXX/XXXX, narodenéj z matky Q. V., rod. č. XXXXXX/XXXX, pričom C. C. je zapísaná v knihe narodení M. úradu E. vo zv. XXX, roč. XXXX, na str. XXX, pod por. č. XXXX. Výrokom III. uložil B. L. povinnosť prispievať na výživu C. C. v sume XXX,- Eur mesačne od 22.07.1993 do 31.08.1998, v sume 170,-EUR mesačne od 01.09.1998 do 31.08.2006, v sume 200,- EUR mesačne od 01.09.2006 do 23.01.2009, do rúk C.y Krajíčkovej, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Výrokom IV. zameškané výživné za obdobie od 22.07.1993 do 23.01.2009 v sume 31.466,78 Eur súd povolil B. L. splácať v splátkach po 250,- Eur mesačne k rukám C.y C., počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu, so stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich. Výrokom V. B.ovi L. uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľke Q. V. vo výške 191,12Eur do rúk jej právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom VI. B. L. uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania oprávnenej C. C. vo výške 0,- Eur. Výrokom Z.. uložil B. L. povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Trenčín trovy konania predpokladané štátom vo výške 134,10Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

40. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 23.04.2018, č.k. 6Co/47/2018-372 odvolanie označeného otca voči vyššie citovanému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, odmietol ako oneskorene podané. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25.9.2019, sp. zn. 1 Cdo /55/2019 napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.04.2018, č.k. 6Co/47/2018-372 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 28.02.2020, č.k. 6Co/136/2019-483 rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. decembra 2016, č. k. 10C/1281/1993-270 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. januára 2017, č. k. 10C/1281/1993-277 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

41. V poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie zo dňa 21.12.2021, č.k. 10C/1281/1993-759 výrokom I. konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom zastavil. Výrokom II. návrh na určenie otcovstva zamietol. Výrokom III. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal a výrokom IV. rozhodol o trovách štátu. Z odôvodnenia rozhodnutia ako i z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie pri určení otcovstva vychádzal zo znaleckého posudku znalca Mgr. Mariána Baldoviča, PhD., č. 17-2021 zo dňa 23.7.2021. Znalec odobral od všetkých troch účastníkov vzorku biologického materiálu a na základe analýzy DNA profilu zo vzorky biologického materiálu skonštatoval, že otec nemá v 7 vyšetrených DNA systémoch alely, ktoré biologický otec musí mať a uzavrel, že otcovstvo označeného otca treba považovať za jednoznačne vylúčené. Pravdepodobnosť vylúčenia znalec stanovil na 99,99%. Pravdepodobnosť otcovstva označeného otca znalec stanovil na 0,00%. Súčasne vykonal porovnanie so vzorkou, ktorú odobral od označeného otca dňa 25.9.2014 znalec Doc. RNDr. Vladimír Ferák.

42. Navrhovateľka a oprávnená podali proti rozsudku súdu prvej inštancie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, odvolanie. Ťažiskovo podstata odvolacích námietok spočívala v procesnom pochybení súdu prvej inštancie, ktorý vykonal výsluch znalca v neprítomnosti navrhovateľky a oprávnenej, v zotrvaní na vykonaní kontrolného znaleckého dokazovania ako i v jednoznačnom tvrdení, že navrhovateľka v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa nemala intímny styk s iným mužom ako s označeným otcom.

43. Právna zástupkyňa navrhovateľky a oprávnenej /na pojednávaní konanom dňa 26.10.2022 pred odvolacím súdom/ uviedla, že už v rámci dokazovania pred prvostupňovým súdom žiadala o vykonanie revízneho znaleckého posudku, ktorý by odstránil pochybnosti alebo rozpory, ktoré sa preukázali v rámci prvostupňového konania. Zotrvala na tvrdení, že navrhovateľka v danom období, od ktorého neprešlo od narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní, nemala intímny pomer s nikým iným, iba s označeným otcom p. L.om. Závery znaleckého posudku v celom rozsahu namieta. Označený otec sa takmer 8 rokov znaleckému dokazovaniu vyhýbal, neposkytol súčinnosť. Znalecký posudok sa vykonával až následne po vydaní prvostupňového rozhodnutia, kedy bol p. L. zaviazaný platiť výživné. Navrhovateľka má preto dôvodné pochybnosti, či nemohlo dôjsť k zámene osoby alebo akejkoľvek manipulácii so vzorkami, nakoľko závery zo znaleckého posudku sú v striktnom rozpore s tvrdeniami navrhovateľky. Predmetné konanie trvá takmer 30 rokov, preto navrhli vykonanie revízneho znaleckého posudku resp. predloženie znaleckého posudku vo forme súkromnej listiny, v ktorom prípade žiadala, aby súd zaviazal označeného otca na poskytnutie súčinnosti pri odbere biologického materiálu.

44. Právna zástupkyňa označeného otca /na pojednávaní konanom dňa 26.10.2022 pred odvolacím súdom/ uviedla, že odvolanie považuje za účelové zo strany navrhovateľky a jej dcéry, pretože mali niekoľko možností ísť na ďalší posudok v priebehu súdneho konania. Právny zástupca JUDr. Uj, navrhovateľka a jej dcéra bojkotovali v priebehu konania ďalší posudok. Je vyhotovený znalecký posudok, ktorý má všetky formálne i materiálne náležitosti. Označenému otcovi boli 2x odobraté vzorky, preto namieta tvrdenia o zámene vzoriek. Znalec p. Baldovič sa jasne vyjadril, že on zodpovedá za odobratú vzorku od klienta, tú si odobral, porovnal ju aj so vzorkou, ktorú aj jeho predchodca znalec Ferák odobral. Namietala vykonanie revízneho posudku ako i postoj navrhovateľky. Navrhla čo do merita potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie, teda zamietnuť, že označený otec je otcom a čo do trov konania ponechala na úvahe súdu.

45. Označený otec /na pojednávaní konanom dňa 26.10.2022 pred odvolacím súdom/ uviedol, že súhlasí s vyjadreniami právnej zástupkyne. Doplnil, že doktor Ferák ho odfotil, zobral mu z palca znak, aj druhý znalec tiež.

46. Odvolací súd vykonal výsluch znalca s tým, že predvolaný znalec žiadal o zaslanie otázok. Z obsahu podaného odvolania navrhovateľky a oprávnenej odvolací súd zaslal znalcovi prípis s uvedením, že navrhovateľka opakovane poukazuje na skutočnosť, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa mala intímny styk výlučne s označeným otcom. Namietala, že znalec odobral biologický materiál z ústnej sliznice na chodbe zariadenia bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom čokoľvek ukazoval pred odberom, a to navrhovateľke, ako i oprávnenej. Znalec sa nevyjadril, akým spôsobom postupoval pri odbere biologického materiálu označeného otca, akým spôsobom zabezpečil vzorky odobratého materiálu. Vzniesli námietku zaujatosti, keď označený otec sa opakovane vyjadril, že pozná docenta Feráka a sú v priateľskom vzťahu, ako i skutočnosť, že ich docent Ferák na odber vzoriek zoberie aj o polnoci, preto majú dôvodné obavy o objektívnosti takéhoto postupu, vzbudzujúceho pochybnosti o závere znaleckého posudku, pričom znalec je s docentom Ferákom, ako jeho bývalý študent a kolega, v úzkom kontakte. Poukázali na výkon znaleckej činnosti predvolaného znalca Mgr. Baldoviča, ktorý vykonáva predmetnú znaleckú činnosť iba od mája minulého roka a svojimi rozpornými tvrdeniami žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že by k vykonaniu testu DNA došlo štandardizovaným a zákonne konformným spôsobom, nevyvrátil pochybnosti o možnej zámene či manipulácii vzoriek odobratého biologického materiálu, k zámene osoby pri odbere vzoriek, či manipulácii vzoriek odobratého materiálu alebo pri izolovaní DNA odobratých vzoriek.

47. Z výsluchu znalca Mgr. Baldoviča, PhD. /na pojednávaní konanom dňa 26.10.2022 pred odvolacím súdom/ vyplýva, že všetky námietky a otázky, ktoré boli znalcovi zaslané, považuje za neopodstatnené, nesúvisia vôbec s odbornosťou ako takou a v podstate útočia na jeho morálnu a odbornú integritu. Uviedol, že postup je taký, že sa predvolajú strany sporu, odoberie sa biologický materiál. Strany sporu sa dostavili na odber. Znalec im odobral biologický materiál v priestore chodby ich zariadenia. Dodnes robí znalec odbery v hale, nie vonku na chodbe, je to preto, že je stále pandémie a za dverami je kolegyňa, ktorá má 65 rokov, obáva sa o svoje zdravie a nechce byť v kontakte s inými osobami. Odbery sa pôvodne robili tam. To je dôvod, prečo sa odber robil na chodbe zariadenia. Zdôraznil, že miesto odberu je z pohľadu výsledku absolútne nepodstatné, nie je nikde predpísané jemu ako znalcovi, kde má robiť odber biologického materiálu, nie je predpísané ani, aký materiál má odobrať, je to na rozhodnutí znalca. Namietal tvrdenia navrhovateľky a oprávnenej, že neboli označené odberové skúmavky. Tieto skúmavky boli označené menom a dátumom narodenia, v protokole o odbere biologického materiálu, ktorý je súčasťou posudku, zúčastnené osoby aj podpisujú, že im odobratý materiál bol odobratý na vopred označenú skúmavku. Rovnakým spôsobom odoberal aj druhú stranu, teda p. L.a v inom čase, lebo ho predvolal neskôr. Pôvodne mal znalec DNA profil od predchádzajúceho znalca, takže nemusel ho teoreticky predvolávať, napriek tomu to urobil, chcel mať istotu, že profil je zhodný, čo uviedol aj do posudku. K vznesenej námietke zaujatosti voči jeho osobe ako znalcovi uviedol, že s p. L.om ani s druhou stranou sa nepoznal. Dlhé roky sa pozná s docentom Ferákom, je to jeho kolega, čo nie je dôvodom na zaujatosť. Vo vzťahu k zaujatosti docenta Feráka znalec uviedol, že si je takmer istý, že docent Ferák nepoznal ani jednu stranu, takisto dovtedy, kým to neriešil, pričom je to otázka na docenta Feráka. Dodal, že pokiaľ vedeli o zaujatosti docenta Feráka, tak mali možnosť to namietat a neurobili to tak. Je tam námietka voči morálnej spôsobilosti znalca s uvedením, že znalec mal manipulovať so vzorkami. Znalec k tejto námietke uviedol, že so vzorkami manipuloval predpísaným spôsobom, nie je dôvod si myslieť, že by tie výsledky boli manipulované. Za tými výsledkami si stojí. Ďalej je tam námietka odbornej spôsobilosti znalca, ku ktorej uviedol, že znalcom v čase, keď robil predmetný posudok, bol len rok a pol, ale na to, aby sa človek stal znalcom, potrebuje mať 5 alebo 6-ročnú prax v odbore. V prípade znalca je jeho prax takmer 20-ročná a testy otcovstva v rôznych podobách robí 20 rokov. V súčasnosti pracuje v laboratóriu, ktoré takýchto testov urobí 50 mesačne a všetky aj podpisuje a overuje. Status znalca je teda právna spôsobilosť a nie odborná. V prípade pochybnosti o chybných výsledkoch tohto znaleckého dokazovania, pre analýzu DNA pri testovaní akýchkoľvek príbuzenských vzťahov, väčšina laboratórií má zavedené viaceré kontrolné mechanizmy, o ktorých nehovorí z dôvodu ich zneužitia alebo obídania. Vysvetlil, že každý získaný profil v laboratóriu sa overuje v databáze, to znamená, že ak by došlo k zámene vzoriek kedykoľvek, tak by to mal týmto spôsobom zachytiť. Ak je napríklad výmena medzi jednotlivými prípadmi mužov, alebo iného profilu, tak by to videli. Takisto musí platiť, že musí sedieť pohlavie vyšetrených vzoriek, pretože to je súčasťou analýzy. Pre samotnú odpoveď a pre znalecké dokazovanie nie je podstatné to, že sa tam neuvádza, ale ten výsledok musí sedieť pre tie vzorky, ktoré boli analyzované. Okrem toho, pri takýchto prípadoch, ako bol tento, musí byť matka nevyklúčená voči dieťaťu, inak nie je možné stanovovať otcovstvo. Spolu v podstate sa dá povedať, že tieto tri veci, teda nevyklúčenie matky, test možnej zámene profilov a to, že musí pohlavie sedieť vyšetrených vzoriek, v podstate dáva prakticky nulovú šancu na nejakú náhodnú

zámenu vzoriek. Na otázku právnej zástupkyne navrhovateľky a oprávnenej na znalca, keď hovorí, že odber sa uskutočňuje na chodbe, ako prebieha celý proces od odobratia vzoriek na chodbe až po realizáciu toho znaleckého dokazovania a posúdenia vzorky, znalec uviedol, že po odobratí materiálu zvykne ten materiál sušiť v uzavretej miestnosti, ktorá je len na to určená, to je preto, pretože pokiaľ ten materiál bol vlhký, mohol by degradovať, prišlo by k znehodnoteniu toho materiálu. Po sušení nasleduje tzv. izolácia DNA, čiže v podstate je to úprava toho materiálu tak, aby sa dal použiť pre ďalšie analýzy. Potom nasleduje krok, ktorý sa volá PCR, dôjde k amplifikácii špecifických oblastí chémie, ktorá je na to presne určená, teda analytickou súpravou, ktorá je na to určená, takú ktorú používajú, je to v podstate taká, ktorá sa bežne používa v kriminalistických laboratóriách. PCR slúži na množenie úsekov DNA, ktoré chceme vyšetriť, tento krok sa u nás realizuje analytickou súpravou. Potom nasleduje krok, ktorý sa nazýva elektroforéza alebo separácia tých získaných fragmentov DNA, ktorá sa robí v zariadení- genetický analyzátor, hovorí sa tomu aj sekvenátor Toto zariadenie slúži na stanovenie dĺžky tých fragmentov. Dĺžka zodpovedá tzv. alelám a zoznam aliel vyšetrovaných systémom tvorí ten DNA profil. Po získaní DNA profilov nasleduje štatistika, verifikácia údajov. Po získaní DNA profilov nasleduje štatistické vyhodnotenie, verifikácia v databáze, verifikácia pohlavia, verifikácia, či sedí to, čo má, teda v tomto prípade, či matka nie je vylúčená, lebo to by znamenalo, že niečo je zle, buď zle odobraté, zamenené a podobne. Keď je všetko v poriadku, tak sa môže vyhodnotiť otcovstvo. Vzorky nie sú žiadnym špeciálnym spôsobom zabezpečené, ale nie sú v priestoroch, v ktorých sa nachádzajú iné vzorky nesúvisiace so znaleckou činnosťou znalca, čiže má ich pri sebe, v laboratóriu. Analýzu a tieto kroky vykonáva osobne, nie je možné, aby s nimi manipuloval niekto iný, nie sú v nejakom trezore alebo v niečom takom, sú v priestoroch a v častiach, kde sú len veci znalca, takže náhodne s nimi nepríde nikto do kontaktu. Vzorka, ktorá bola odobratá docentom Ferákom, nebola použitá v tomto posudku. Súd vyžiadal od docenta Feráka, aby poskytol znalcovi dáta, teda ten samotný DNA profil. Znalec sa rozhodol pre istotu spraviť sám odber a porovnať jeho získané údaje s tými údajmi, ktoré mu boli poskytnuté docentom Ferákom. Docent Ferák poskytol znalcovi údaje z databázy, nakoľko vzorka znalcovi nebola poskytnutá, keď väčšina znalcov skladuje vzorku rok. Databáza je anonymizovaná, túto používajú pre štatistické vyhodnotenie. Predchádzajúci profil pochádza z odberu, ktorý bol realizovaný docentom Ferákom, ktorý bol poskytnutý znalcovi. Znalec vložil kópiu protokolu o odbere od docenta Feráka. Na ďalšiu otázku právnej zástupkyne, ohľadom toho, čo uviedol, že štandardne by znalecký posudok vykonával teda na základe informácie dát od docenta Feráka, nie na základe nového odberu biologického materiálu, v tomto prípade chcel mať väčšiu istotu a že to nie je úplne štandardný postup, že prečo chcel mať väčšiu istotu v tomto prípade, prečo z dôvodu väčšej istoty vykonal aj analýzu DNA od docenta Feráka, odpovedal, že ten dôvod bol, nie že by to bol neštandardný postup, je to postup, ktorý sa realizuje pomerne často, ale tým, že odber a analýza boli robené v úplne v inom čase a nie mnou, toho predchádzajúceho profilu, tak nie je možné vylúčiť nejakú možnú zámenu vzorky, to je to, čo som hovoril tie kontrolné mechanizmy, sa trochu zle uplatňujú, keď sú profily získané v rôznych časoch. Pokiaľ je to možné, tak to robí tak, aby profily boli získané naraz, takže to bol dôvod, prečo som to takto urobil. Analyzované profily DNA, pokiaľ sa už nachádzajú v systéme a teda boli v minulosti testované, je ich možné spárovať a porovnať. Pokiaľ by konkrétny označený otec neposkytol vzorku v rámci iného testovania alebo iného posudzovania, tak by takúto zámenu v systéme nezachytil.

48. Na otázku právnej zástupkyne označeného otca, aby znalec zadefinoval zhodný profil, znalec uvádza, že na to neexistuje špeciálna definícia, ale pokiaľ chceme vyhlásiť, že profily sú zhodné, tak musia, ak teda má ísť o tú istú osobu, tak v každom z vyšetrovaných systémov sú tzv. alely, teda hodnoty, to je tá tabuľka, tie musia byť presne identické. Pokiaľ by sa porovnával profil, ktorý bol získaný inými systémami, alebo iným vyšetrením, tak v prekrývajúcich systémoch musia byť identické. Na základe toho prekryvu sa ráta pravdepodobnosť, pretože zhoda môže byť teoreticky aj náhodná a to je to, čo tam uviedol v tomto prípade je to už pomerne veľký počet vyšetrovaných systémov, náhodná zhoda je vylúčená, resp. náhodná zhoda je pravdepodobne jedna k niekoľkým miliardám pravdepodobne. Test možnej zámeny profilov, teda ako keby verifikácia v databáze, slúži predovšetkým na to, aby pri spracovaní vzoriek pri laboratóriu, keby sa človek pomýlil, aby tú chybu vylúčil.

49. Z výsluchu svedka MUDr. Jána Kurillu odvolací súd zistil, že asi približne v 90-tych rokoch mu označený otec, s ktorým sa zbežne poznal, uviedol, či gynekologicky vyšetrí pani či slečnu. Svedok sa na dôvody nepýtal. Dohodli sa a prišli na vyšetrenie, obdobie uviesť nevedel. Menovaná mu uviedla, že jej mešká menzes a má podozrenie z tehotenstva. Na základe sonografického vyšetrenia na graviditu dospel k záveru, že tehotenstvo nepotvrdil ani nevylúčil. Doporučil, že ak navrhovateľka nedostane menzes do 14 dní, pravdepodobne je tehotná. Vtedy dostupnými lekáorskými postupmi a

metódami gravidita nebola potvrdená. V tom čase nebolo možné diagnostikovať včasné tehotenstvo, dnes sú už iné metódy, biochemické. Robia sa aj iné testy, sonografia je ďaleko. Tehotenstvo, ktoré by trvalo týždeň, nie je možno v tom čase diagnostikovať. Teraz podľa zvýšených niektorých hormónov je to možné už po 48 alebo 70 hodinách, HCG je mierne zvýšené.

50. Zistený skutkový stav posúdil odvolací súd podľa týchto právnych noriem platných a účinných v čase podania návrhu na určenie otcovstva:

51. Podľa § 51 ods. 1 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb., ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

52. Podľa § 54 ods. 1, 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. (teraz § 94 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z.), ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže ako dieťa, tak aj matka navrhnúť, aby otcovstvo určil súd. Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, pokiaľ jeho otcovstvo nevyučujú závažné okolnosti.

53. Podľa § 110 CMP /predtým § 113 ods. 2 OSP/ s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

54. Z obsahu spisu vyplýva, že predchádzajúce manželstvo navrhovateľky s Pavlom C. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 7C/741/89, právoplatným dňa 6.10.1989. V tom čase maloletá C. sa narodila dňa XX.X.XXXX, preto domnienka otcovstva nemôže svedčiť prechádzajúcemu manželovi navrhovateľky v zmysle § 51 ods. 1 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb., keď oprávnená sa narodila až po uplynutí trojstého dňa po zániku manželstva. Zo zhodných tvrdení navrhovateľky aj označeného otca vyplynulo, že mali spolu intímny styk. V zmysle záverov znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie gynekológia, pôrodníctvo MUDr. Jána Chlapečka, k splodeniu C. C. mohlo pravdepodobne dôjsť v období od XX.X.XXXX do X.XX.XXXX. Označený otec na výsluchu dňa 6.12.2007 pripustil len jeden pohlavný styk s navrhovateľkou, rozhodné obdobie uviesť nevedel. Navrhovateľka uviedla, že sa intímne stýkala s označeným otcom od septembra 1990 pravidelne až do 5. mesiaca tehotenstva, preto zákonná domnienka otcovstva v zmysle ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. by svedčala označenému otcovi, ktorý súložil s navrhovateľkou v čase, od ktorého neprešlo do narodenia oprávnenej menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní. Navrhovateľka zotrvala na tvrdení, že v rozhodnej dobe pre počatie dieťaťa súložila iba s označeným otcom, pričom označený otec tvrdil, že navrhovateľka mala aj iných intímnych partnerov.

55. Z dôvodu rozporných tvrdení strán sporu, či sa navrhovateľka v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa intímne stýkala aj s inými mužmi ako i skutočnosť, že označený otec odmietal uznať otcovstvo, súd prvej inštancie v konaní ustanovil znalca z odboru genetiky, odvetvie analýza DNA Mgr. Mariána Baldoviča, PhD., ktorý vypracoval znalecký posudok č. 17-2021 dňa 23.7.2021. Na základe analýzy vzoriek biologického materiálu a analýzy DNA profilu zo vzorky biologického materiálu, ktoré odobral od matky, oprávnenej a označeného otca znalec zistil, že označený otec nemá v 7 systémoch z celkového počtu 16 vyšetrených systémov ani jednu z alel, t.j. nemá alely, ktoré musí mať biologický otec vyšetrovaného dieťaťa. Otcovstvo sa pritom považuje za spoľahlivo vylúčené, ak ho vylučujú najmenej dva systémy. Znalec vyhodnotil, že otcovstvo označeného otca treba považovať za jednoznačne vylúčené. Pravdepodobnosť vylúčenia znalca stanovil na 99,99% a pravdepodobnosť otcovstva označeného otca stanovil na 0,00%. Vyšetrené vzorky odobraté Mgr. Baldovičom a znalcom Ferákom od označeného otca sa zhodujú v genotypoch všetkých 16 vyšetrovaných DNA systémov a preto biologický materiál pochádza od jednej a tej istej osoby. Porovnaním DNA profilu označeného otca, poskytnutého znalcom Doc. RNDr. Vladimírom Ferákom a DNA profilu označeného otca získaného z biologického materiálu odobratého znalcom Mgr. Baldovičom dňa 9.7.2021 je možné potvrdiť, že ide o totožnú osobu, jednoznačne vylúčil zámenu testovanej osoby alebo chybu pri laboratórnej manipulácii a spracovaní vzoriek. Znalec porovnal DNA profil od označeného otca vypracovaný skôr ustanoveným znalcom Doc. RNDr. Vladimírom Ferákom na základe vzorky biologického materiálu, ktorú tento znalec odobral označenému otcovi a zistil, že sa zhoduje s DNA profilom označeného otca, ktorý vypracoval znalec Mgr. Baldovič zo vzorky ním odobratej. Je potvrdený záver znalca Mgr. Baldoviča o jednoznačnom vylúčení otcovstva označeného otca. Doc. RNDr. Vladimír Ferák vzorku biologického

materiálu od označeného otca odobral dňa 25.9.2014, ako to vyplýva zo zápisu o odbere biologického materiálu zo dňa 25.9.2014, ktorý je prílohou znaleckého posudku č. 17/2021.

56. V rozsahu dokazovania vykonaného listinami mal odvolací súd a v týchto súvislostiach rovnako ako súd prvej inštancie za preukázané, a táto skutková okolnosť vyplýva z jednoznačných záverov znaleckého dokazovania, že označený otec nie je biologickým otcom oprávnenej a preto nie je naplnená zákonná domnienka zmysle ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. Tvrdenia navrhovateľky, že sa v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa intímne stýkala len s označeným otcom, nie sú pravdivé.

57. Podľa čl. 15 ods. 1 CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

58. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

59. Hodnotením dôkazov sa rozumie myšlienková činnosť súdu, ktorá je vykonaným dokazovaním prisudzovaná hodnota závažnosti/dôležitosť/ pre rozhodnutie, hodnota zákonnosti, hodnota pravdivosti, príp. hodnota vierohodnosti. Pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich závažnosti /dôležitosť/ súd určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či môže o ne oprieť svoje skutkové zistenia /či sú použiteľné pre zistenie skutkového stavu a v akom rozsahu, príp. v akom smere/. Pri hodnotení dôkazov po stránke ich zákonnosti skúma súd, či dôkazy boli získané /opatrené/ a prevedené spôsobom odpovedajúcim zákonu alebo či v tomto smere vykazujú vady/ či ide o dôkazy zákonné či nezákonné/, na dôkazy, ktoré boli získané a vykonané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, súd neprihliada.

60. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodne tak, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu. Jedným z princípov, predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces, je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 191 a § 220 ods. 1 CSP), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom súd musí dbať v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Povinnosť súdu je zaoberať sa námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

61. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná.

62. Podľa § 187 ods. 1,2 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

63. Podľa § 209 ods.1 CSP, súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.

64. Súd prvej inštancie veľmi dôsledne, podrobne a komplexne uzavrel, a správne posúdil, že návrh navrhovateľky a oprávnenej na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania nie je dôvodný s jednoznačným poukazom na závery znaleckého dokazovania. Súd sa vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými stranou sporu, v neprospech ktorej v tejto časti bolo vydané napadnuté rozhodnutie. Vo vzťahu k vypracovaniu znaleckého posudku ako i k osobe znalca citoval správne zákonné ustanovenia a podrobil súdnemu prieskumu znalecký posudok, jeho vyhotovenie, postup znalca, výkon znaleckej činnosti, odbornú spôsobilosť /ktorej preskúmanie neprináleží ani súdu ani stranám sporu/, zaujatosť, včasnosť vznesenia námietok nielen voči osobe znalca ale aj voči znaleckému posudku vo vymedzenom rozsahu. Znalecký posudok vykonal znalec z daného odboru genetika, odvetvie analýza DNA, obsahuje úlohy zadané znalcovi, opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, odpovede na zadané otázky, podrobné

odôvodnenie, ako vykonal odber vzorky od navrhovateľky a oprávnenej, označeného otca, presný postup pri analýze DNA ako i závery svojej činnosti. Na návrh strany sporu- navrhovateľky a oprávnenej súd prvej inštancie vykonal výsluch znalca. Z dôvodu vznesených námietok navrhovateľkou a oprávnenou uskutočnil aj odvolací súd výsluch znalca, s ktorými závermi sa plne stotožňuje. Znalec uviedol, že na predvolanie sa dostavili strany sporu za účelom odobratia biologického materiálu, ktorý im odobral v priestore chodby ich zariadenia. Tieto odbery vykonáva znalec dodnes týmto spôsobom z dôvodu, že je stále pandémie a za dverami je kolegyňa, ktorá má 65 rokov, obáva sa o svoje zdravie a nechce byť v kontakte s inými osobami. Pôvodne sa odbery robili tam. Zdôraznil, že miesto odberu je z pohľadu výsledku absolútne nepodstatné, nie je nikde predpísané jemu ako znalcovi, kde má robiť odber biologického materiálu, nie je predpísané ani, aký materiál má odobrať. S tvrdeniami navrhovateľky a oprávnenej, že neboli označené odberové skúmavky, nesúhlasil. Uviedol, že skúmavky boli označené menom a dátumom narodenia, v protokole o odbere biologického materiálu, ktorý je súčasťou posudku, zúčastnené osoby podpísali, že im odobratý materiál bol odobratý na vopred označenú skúmavku. Rovnakým spôsobom odoberal aj druhú stranu, teda p. L. a v inom čase. Pôvodne mal znalec DNA profil od predchádzajúceho znalca, takže nemusel označeného otca predvolávať, napriek tomu, z dôvodu istoty, odber vykonal. K vznesenej námietke zaujatosti voči jeho osobe ako znalcovi uviedol, že s p. L. om ani s druhou stranou sa nepoznal. Dlhé roky sa pozná s docentom Ferákom, je to jeho kolega, čo nie je dôvodom na zaujatosť. Vo vzťahu k zaujatosti docenta Feráka znalec uviedol, že si je takmer istý, že docent Ferák nepoznal ani jednu stranu. K morálnej spôsobilosti znalec uviedol, že so vzorkami manipuloval predpísaným spôsobom, nie je dôvod si myslieť, že by tie výsledky boli manipulované. Za tými výsledkami si stojí. K odbornej spôsobilosti skonštatoval, že znalcom v čase, keď robil predmetný posudok, bol len rok a pol, ale na to, aby sa človek stal znalcom, potrebuje mať 5 alebo 6-ročnú prax v odbore. Znalec má takmer 20-ročnú prax a testy otcovstva v rôznych podobách robí 20 rokov. V súčasnosti pracuje v laboratóriu, ktoré takýchto testov urobí 50 mesačne a všetky aj podpisuje a overuje. V prípade pochybnosti o chybných výsledkoch znaleckého dokazovania, pre analýzu DNA pri testovaní akýchkoľvek príbuzenských vzťahov, väčšina laboratórií má zavedené viaceré kontrolné mechanizmy. Každý získaný profil v laboratóriu sa overuje v databáze a ak by došlo k zámene vzoriek kedykoľvek, tak by to mal týmto spôsobom zachytiť. Matka musí byť matka nevyllúčená voči dieťaťu, inak nie je možné stanovovať otcovstvo, teda nevyllúčenie matky, test možnej zámene profilov a to, že musí sedieť pohlavie vyšetrených vzoriek, v podstate dáva prakticky nulovú šancu na nejakú náhodnú zámenu vzoriek. Po odobratí materiálu zvykne materiál sušiť v uzavretej miestnosti, ktorá je len na to určená z dôvodu, keď je materiál vlhký, mohol by degradovať, prišlo by k znehodnoteniu toho materiálu. Po sušení nasleduje tzv. izolácia DNA, čiže v podstate je to úprava toho materiálu tak, aby sa dal použiť pre ďalšie analýzy. Potom nasleduje krok, ktorý sa volá PCR, dôjde k amplifikácii špecifických oblastí chémiou, ktorá je na to presne určená, teda analytickou súpravou, ktorá sa bežne používa v kriminalistických laboratóriách. PCR slúži na množenie úsekov DNA, analytickou súpravou. Potom nasleduje elektroforéza alebo separácia získaných fragmentov DNA, ktorá sa robí v genetickom analyzátoe, v sekvenátore. Toto zariadenie slúži na stanovenie dĺžky tých fragmentov. Dĺžka zodpovedá tzv. alelám a zoznam aliel vyšetrených systémom tvorí DNA profil. Po získaní DNA profilov nasleduje štatistika, verifikácia údajov. Po získaní DNA profilov nasleduje štatistické vyhodnotenie, verifikácia v databáze, verifikácia pohlavia, verifikácia, či sedí to, čo má, teda v tomto prípade, či matka nie je vylúčená, lebo to by znamenalo, že niečo je zle, buď zle odobraté, zamenené. Keď je všetko v poriadku, tak sa môže vyhodnotiť otcovstvo. Vzorky nie sú žiadnym špeciálnym spôsobom zabezpečené, sú v priestoroch, v ktorých vykonáva znalec svoju činnosť. Analýzu vykonáva osobne, nie je možné, aby s nimi manipuloval niekto iný. Vzorka, ktorá bola odobratá docentom Ferákom, nebola použitá v tomto posudku. Súd vyžiadol od docenta Feráka, aby poskytol znalcovi dáta, teda ten samotný DNA profil. Znalec sa rozhodol pre istotu spraviť sám odber a porovnať jeho získané údaje s tými údajmi, ktoré mu boli poskytnuté docentom Ferákom. Databáza je anonymizovaná, túto používajú pre štatistické vyhodnotenie. Predchádzajúci profil pochádza z odberu, ktorý bol realizovaný docentom Ferákom, ktorý bol poskytnutý znalcovi. Analyzované profily DNA, pokiaľ sa už nachádzajú v systéme a teda boli v minulosti testované, je ich možné spárovať a porovnať.

65. Odvolací súd sa so závermi znalca v plnom rozsahu stotožňuje. Na zdôraznenie uvádza, že znalec postupom tak, ako to uviedol aj na pojednávaní, vykonal osobne odber biologického materiálu od navrhovateľky, oprávnenej a označeného otca. Pred odberom vzoriek si overil totožnosť osôb podľa ich občianskych preukazov, z ktorých vyhotovil fotokópie, každú vzorku identifikovateľným spôsobom označil, zaevidoval a následne vykonal analýzu tak, ako to uviedol pred odvolacím súdom. V tomto postupe odvolací súd nezistil žiadne pochybenie. Námietka navrhovateľky ohľadom znaleckého

posudku, ktorý nepovažuje za správny a dožaduje sa „opätovného“ znaleckého dokazovania, nie je dôvodná. Odvolací súd zdôrazňuje, že ani súd nie je oprávnený hodnotiť správnosť odborných záverov, ku ktorým znalec vo vypracovanom posudku dospel a nehodnotí ani ním použité postupy a metódy, pretože pre takéto hodnotenie súdu chýbajú odborné vedomosti a znalosti. Súd posudzuje len to, či sú závery zo znaleckého posudku vyplývajúce náležite odôvodnené, preskúmateľné, vnútorne si neodporujúce a či zodpovedajú pravidlám logiky. Znalec na základe analýzy vzoriek biologického materiálu a analýzy DNA profilu zo vzorky biologického materiálu zistil, že označený otec nemá v 7 systémoch z celkového počtu 16 vyšetrených systémov ani jednu z alel, t.j. nemá alely, ktoré musí mať biologický otec vyšetrovaného dieťaťa, pričom otcovstvo sa považuje za spoľahlivo vylúčené, ak ho vylučujú najmenej dva systémy. Rovnako nedôvodné sú poukazy odvolateľiek na genetické mutácie, ktoré skutočnosti, podľa ich tvrdení, vyplývajú z odbornej literatúry. Aj v tomto smere sú odvolacie námietky nedôvodné, vytrhnuté z kontextu a pretransformované do predmetného konania bez vecnej argumentácie. Rovnako tieto námietky odvolateľky nevzniesli včas, pri doručení znaleckého posudku. Znalec správne vyhodnotil, že otcovstvo označeného otca treba považovať za jednoznačne vylúčené, ktorú pravdepodobnosť stanovil na 99,99% a pravdepodobnosť otcovstva označeného otca stanovil na 0,00%. Súd prvej inštancie sa veľmi podrobne vysporiadal v priebehu konania so všetkými námietkami navrhovateľky a oprávnenej, a to v bodoch 21.- 30. svojho rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a od záverov súdu prvej inštancie sa nemieni odkloniť.

66. Navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepredložila iný znalecký posudok, ktorého závery by boli rozporné so závermi znaleckého posudku vypracovaného v konaní pred súdom prvej inštancie. Tvrdenia navrhovateľky, že v rozhodnom čase pre splodenie dieťaťa sa s inými mužmi nestýkala a preto označený otec je otcom oprávnenej, odvolací súd považuje za účelové. Právna zástupkyňa navrhovateľky a oprávnenej na odvolacom pojednávaní uviedla, že žiadala o vykonanie revízneho znaleckého posudku, ktorý by odstránil pochybnosti alebo rozpory, ktoré sa preukázali v rámci prvostupňového konania. Odvolací súd však v konaní pred súdom prvej inštancie nezistil žiadne pochybnosti či rozpory, ktoré by vyšli najavo v konaní pred súdom prvej inštancie.

67. Námietky navrhovateľky a oprávnenej voči znaleckému posudku sú len hypotetické, nedôvodné a zostali len v rovine ničím nepodložených tvrdení za účelom spochybnenia záverov znaleckého dokazovania. Navrhovateľka a oprávnená poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 21Cdo/693/2010, z ktorého podstatná časť tvorí odvolacie námietky v tejto veci, bez zjavnej konkretizácie, keď je potrebné vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie, ktorý uviedol, že skutkovo i právne je vec odlišná, keď odber vzorky nebol uskutočnený od označeného otca, ale od rodičov označeného otca, čo v danom prípade splnené nebolo. V citovanom rozhodnutí dovolací súd uviedol, že v konaní bol vypracovaný znalecký posudok a na základe výsledkov získaných porovnávaním polymorfných lokusov DNA izolovaných z biologických vzoriek v odobratých matke, maloletému a prarodičov zo strany označeného otca, boli biologickí prarodičia maloletého zo strany otca vylúčení, nakoľko v 4 lokusoch zo 16 testovaných nenesú vo svojom genotype takú alelu, ktorej nositeľom musí byť biologický otec maloletého. Významné v danej veci bolo vyriešenie právnej otázky, či na základe znaleckého posudku je testom DNA vylúčené biologické prarodičovstvo /zo strany otca/. Jednoznačné závery v predmetnej veci, vyplývajúce zo znaleckého dokazovania, nepotvrdili otcovstvo označeného otca a toto je vylúčené 0,00%, preto zákonná domnienka v zmysle ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine vylučuje otcovstvo označeného otca. Znalecký posudok vyvrátil tvrdenia navrhovateľky, preto návrh na vykonanie revízneho, kontrolného znaleckého posudku je zjavne nedôvodný. Nie je bez povšimnutia, že predmetné konanie je vedené od roku 1993, preto mala navrhovateľka dostatok času, pokiaľ mala dôvodné pochybnosti, zabezpečiť si relevantný dôkaz preukazujúci svoje tvrdenia. I napriek rozsiahlemu dokazovaniu a jednoznačným záverom súdu prvej inštancie navrhovateľka a oprávnená opakovane vznášali nedôvodné námietky. S poukazom na podstatnú obsahovú časť odvolania, v ktorom navrhovateľka a oprávnená namietali, že súd prvej inštancie vykonal výsluch znalca v ich neprítomnosti, čím porušil ich základné práva na spravodlivý proces, odvolací súd vyhodnotil postup súdu prvej inštancie za správny. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa súd prvej inštancie vysporiadal s procesným postupom podľa ust. 181 CSP a nasl., keď neboli dané také závažné okolnosti na strane navrhovateľky a oprávnenej, ktoré by odôvodňovali potrebu zmeny termínu pojednávania. I napriek tejto skutočnosti odvolací súd vykonal dôkaz navrhnutý navrhovateľkou a oprávnenou a to výsluch znalca, ktorý sa uskutočnil len v prítomnosti právnej zástupkyne navrhovateľky a oprávnenej. Navrhovateľka i oprávnená mali možnosť dostaviť sa na odvolacie pojednávanie a pokiaľ

mali dôvodné pochybnosti o vykonaní znaleckého dokazovania, mali možnosť byť prítomné a klásť znalcomi relevantné otázky. Navrhovateľka a oprávnená túto možnosť nevyužili. Ako vyplýva z obsahu odvolania /č.l. 773/, navrhovateľka i oprávnená namietali, že nemali objektívnu možnosť byť prítomné pri výsluchu svedka, formulovať a klásť svedkovi otázky, ktoré mal znalec objasniť v záujme obhájenia vypracovania znaleckého posudku a potvrdenia alebo vyvrátenia skutočností, ktoré nekorešpondujú so skutočným stavom. Nie je preto zrejmé, z akého dôvodu sa navrhovateľka a oprávnená nedostavili na odvolacie pojednávanie, pokiaľ mali dôvodné pochybnosti a za tým účelom mohli vykonať so znalcom konfrontáciu.

68. Záverom odvolací súd vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu uvádza, že len samotné spochybnenie záverov znaleckého dokazovania nezakladá automaticky povinnosť súdu vykonať kontrolné znalecké dokazovanie. Z dôvodu právnej istoty ako i hodnovernosti vykonaného znaleckého dokazovania ďalšie znalecké dokazovanie by bolo v tomto smere nedôvodné a vytváralo by to možnosť v každom jednotlivom prípade vykonávať ďalšie znalecké dokazovanie len na základe nepodložených tvrdení strany, v neprospech ktorej svedčia závery znaleckého dokazovania. V konaní neboli preukázané tvrdenia navrhovateľky a oprávnenej o možnej zámene či manipulácii vzorky resp. zámene osôb pri odbere alebo pri izolovaní DNA z odobratých vzoriek .

69. Navrhovateľka a oprávnená v tomto smere poukázali na skutočnosť, že konajúci súd konal v príkrom rozpore so závermi príslušnej judikatúry a to nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II.ÚS 168/2019 zo dňa 21.11.2019 ako i rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/100/2018 a 5Cdo/202/2018. Odvolací súd po preskúmaní vyššie citovaných rozhodnutí skonštatoval, že citované rozhodnutia sa na prejednávaný prípad nevzťahujú, keď rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/202/2018, zo dňa 29.10.2019 najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave v spojení s rozsudkom Okresného súdu Piešťany a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Predmetom konania bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, kde sa dovolateľ domáhal vykonania kontrolného geometrického plánu s odôvodnením, že na spornej parcele je plánovaná výstavba rodinných domov, na ktorú skutočnosť súdy neprihliadali. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/100/2018, zo dňa 16.05.2019 najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Predmetom konania bolo bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, kde dovolateľ namietal a na túto skutočnosť súdy neprihliadali, že nebyť úrazu, ním tvrdené následky by nevznikli, aj keď trpel degeneratívnymi zmenami chrbtice. Nález Ústavného súdu SR II.ÚS 168/2019 zo dňa 21.11.2019, na ktorý rovnako poukázali odvolateľky, nie je možné aplikovať na dané konanie, keď v danom prípade došlo k porušeniu práv sťažovateľky, ktorá namietala, že jej nebolo doručené oznámenie v zmysle §11 ods. 6 písm. a/ a b/ zákona č. 381/2001 Z.z.. Rozhodnutia, na ktoré poukázali odvolateľky vo svojom odvolaní, sú rozhodnutiami dovolacieho súdu, ktoré riešia rôzne konkrétne veci v rôznom materiálnom čase za existencie rôznych skutkových a právnych podmienok, s rôznym predmetom konania, pričom ide o zrušujúce rozhodnutia, ktoré netvorí ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

70. Odvolací súd na návrh označeného otca vykonal výsluch svedka MUDr. Kurillu. Svedok vypovedal, že nie je možné jednoznačne, z v tom čase dostupných lekárskeho postupov a metód zistiť, či bola navrhovateľka v čase, keď navštívila jeho ordináciu, tehotná. Je však potrebné zdôrazniť, že i keby svedok tehotenstvo navrhovateľky v tom čase potvrdil, táto skutočnosť nie je relevantná pre určenie otcovstva označeného otca, ktorá okolnosť vyplýva len zo znaleckého dokazovania, na základe analýzy DNA a jednoznačných záverov znaleckého posudku.

71. Posúdením rozhodujúcich skutočností, dokazovaním pred súdom prvej inštancie ako i pred odvolacím súdom, vyššie uvedené odvolacie námietky navrhovateľky a oprávnenej vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, výsledky dokazovania vyhodnotil vo svetle princípov daných ust. § 191 CSP a z dostatočne zisteného a správne vyhodnoteného skutkového stavu vyvodil tiež následne aj správny právny záver, že otcovstvo označeného otca je vylúčené na 99,9%, preto zákonná domnienka v zmysle ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine nesvedčí označenému otcovi a preto rozsudok súdu prvej inštancie za použitia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny, v napadnutej výrokovvej časti II., potvrdil.

72. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

73. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

74. Ak ide teda o konanie o určenie rodičovstva alebo o konanie vo veciach notárskych úschov, pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 53 CMP sa vychádza zo zásady úspechu v konaní ako v sporovom konaní podľa Civilného sporového poriadku, avšak s tým, že priznať náhradu trov konania je možné len vtedy ak, to možno spravodlivo požadovať a ak účastník konania navrhne rozhodnúť o povinnosti nahradiť trovy konania. Prvým predpokladom pre priznanie nároku na náhradu trov v takomto konaní je tak úspech účastníka konania a jeho návrh, aby súd o povinnosti nahradiť trovy konania rozhodol. Druhým predpokladom je, že priznanie náhrady trov konania možno spravodlivo požadovať. Terminologicky je možné spojenie „možno spravodlivo požadovať“ stotožniť s pojmom „dôvody hodné osobitného zreteľa“, a preto aj v rámci mimosporového konania bude potrebné pri rozhodovaní o nároku náhradu trov konania skúmať nielen skutkové okolnosti prípadu, ale aj prípadné majetkové, osobné, sociálne a iné pomery účastníka konania.

75. V predmetnej veci bol plne úspešný označený otec. Odvolací súd má za to, že vzhľadom na dĺžku konania prebiehajúceho od roku 1993 a okolnosti prejednávanej veci, možno od navrhovateľky a oprávnenej spravodlivo žiadať, aby nahradili označenému otcovi trovy konania. Odvolací súd okrem dĺžky konania prihliadol aj na náročnosť prejednávanej veci, vek označeného otca a skutočnosť, že označený otec bol v predmetnej veci plne úspešný ako i jednoznačné závery znaleckého dokazovania, ktoré otcovstvo označeného otca vylúčili na 99,99%. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že označený otec bol na základe prvého rozhodnutia súdu prvej inštancie zaviazaný povinnosťou platiť výživné na oprávnenú, pričom proti označenému otcovi bola vedená exekúcia, nakoľko označený otec si dobrovoľne neplnil vyživovaciu povinnosť. Súčasne označený otec sa domáha svojich nárokov z vyplatenia výživného na oprávnenú titulom bezdôvodného obohatenie, ktoré konanie prebieha na Okresnom súde Trenčín. Uvedené podľa názoru odvolacieho súdu predstavujú také okolnosti prípadu, keď je spravodlivé, aby bola označenému otcovi priznaná náhrada trov konania /§55 CMP/. Vzhľadom na okolnosti prípadu sa preto javí ako spravodlivé, aby náhradu trov konania znášala navrhovateľka a oprávnená. Pokiaľ ide o výšku náhrady trov konania, podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (ďalej len „vyhláška“), za poskytovanie právnych služieb v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) je základná sadzba tarifnej odmeny 1/13 výpočtového základu podľa § 1 ods. 3 vyhlášky. Právny zástupca označeného otca vyčíslil trovy konania v súlade s vyhláškou, keď tieto spočívali v nasledovných poskytnutých úkonoch právnej služby: príprava a prevzatie zastúpenia a prvá porada s klientom - 68,- eur, režijný paušál 8,84 eur, podanie odvolania dňa 09.08. 2017- 68,- eur, režijný paušál 8,84 eur, podanie dovolania žalovaným dňa 10.08.2018 - 70,85 eur, režijný paušál 9,21 eur, vyjadrenie žalovaného k podaniu žalobkyne zo dňa 3.09. 2020- 81,69 eur, režijný paušál 10,62 eur, návrhy žalovaného na doplnenie dokazovania zo dňa - 06.02. 2021- 83,62 eur, režijný paušál 10,87 eur, účasť na pojednávaní dňa 30.11. 2021 - 83,62 eur, režijný paušál 10,87 eur, účasť na pojednávaní - dňa 21.12. 2021- 83,62 eur, režijný paušál 10,87 eur, vyjadrenie žalovaného zo dňa 24. 11. 2021- 83,62 eur, režijný paušál 10,87 eur, ?vydarenie žalovaného zo dňa 26.11.2021- 83,62 eur, režijný paušál 10,87 eur, vyjadrenie žalovaného k znaleckému posudku- zo dňa 24.08. 2021- 83,62 eur, režijný paušál 10,87 eur, záverečné stanovisko žalovaného zo dňa 19. 11. 2021- 83,62 eur, režijný paušál 10,87 eur, vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcov zo dňa 4.04. 2022 - 89,46 eur, režijný paušál-11,63 eur, odvolanie žalovaného voči trovám konania - 23.02. 2022 -89,46 eur, režijný paušál 11,63 eur, návrh na doplnenie dokazovania zo dňa 12.08. 2022 - 89,46 eur, režijný paušál 11,63 eur, účasť na pojednávaní dňa 23.08. 2022- 89,46 eur, režijný paušál 11,63 eur, účasť na pojednávaní dňa 26.10. 2022- 89, 46 eur, režijný paušál 11,63 eur, zložený preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 133,3 eur (uznesenie OSTN 10C/1281/1993-607 zo dňa 22. apríla 2021 a preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 133,3 eur (uznesenie OSTN 10c/1281/1993-498 zo dňa 08.06.2022). Spolu úkony právnej služby a režijný paušál v sume 1.759,53 eur. Vecné náklady predstavujú - cestovné 4x 7,18 eur + 4x 5,60 eur, celkom v sume 51,12 eur a náhrada za stratu času za deň 30.11.2021 - 108,72 eur, za deň 21.12.2021 - 108,72 eur, za deň 23.08.2022 - 116,28 eur a za deň 26.10.2022 - 116,28 eur, t. j. v celkovej sume 450 eur. Súdny poplatok v sume 66,- eur za odvolanie a v sume 132,- eur za dovolanie, teda všetko spolu v sume 2.458,65 eur.

76. Zároveň právny zástupca označeného otca vyčíslil aj trovy právneho zástupcu JUDr. Mareka Pavlíka, tak, že tieto pozostávajú z 2- úkonoch právnej služby (vyjadrenie zo dňa 18.02.2014 a vyjadrenie zo dňa 13.08.2014), spolu v sume 69,91 eur a trovy právneho zástupcu JUDr. Márie Tóthovej, pozostávajúce z 2 úkonoch právnej služby v prepočte na eur - 33,15 eur. Celkovo tak trovy právneho zastúpenia boli v sume 2.561,71 eur. Odvolací súd uložil navrhovateľke aj oprávnenej, aby spoločne a nerozdielne zaplatili právnej zástupkyňi označeného otca náhradu trov konania vo výške 2.561,71 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

77. O nároku štátu na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 57 CMP, v zmysle ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania štátu rozhodne súd aj bez návrhu. Pokiaľ ide o otázku toho, kto z účastníkov konania je povinný uveďené trovy konania zaplatiť, je potrebné uviesť, že Civilný mimosporový poriadok v tomto smere neobsahuje osobitnú úpravu. Ustanovenie § 2 ods. 1 CMP zakotvuje subsidiárnu pôsobnosť Civilného sporového poriadku na konania podľa CMP. Civilný sporový poriadok tiež neobsahuje také ustanovenie, ktoré by upravovalo inú právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu náhrade trov konania štátu a ktoré by tak mohlo byť analogicky aplikované pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu. Takým ustanovením nie je § 255 CSP, ktorý upravuje náhradu trov konania strany sporu, pretože ten nárok na náhradu trov konania viaže na úspech strany v spore. Ani pri analogickom použití tohto zákonného ustanovenia nemožno totiž z hľadiska náhrady trov konania štátu uvažovať o úspechu, či neúspechu štátu v spore. Z uvedeného dôvodu, keď nie je možná ani analogická aplikácia niektorého existujúceho ustanovenia CSP na otázku náhrady trov konania štátu, je preto potrebné, aby konajúci súd prejednal a rozhodol otázku náhrady trov konania štátu podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva CSP. Takýmto požiadavkám najlepšie vyhovuje norma, ktorá by stanovovala, že štát má podľa výsledkov konania proti účastníkovi konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Jedná sa v podstate o normu, ktorá je totožná s ustanovením § 148 ods. 1 zrušeného OSP, ktorá upravovala náhradu trov konania štátu. Takáto norma zodpovedá princípom všeobecnej spravodlivosti a princípom, na ktorých spočíva CSP a výsledkom jej aplikácie bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Použijúc vyššie uvedenú normu v predmetnej veci, t. j., že štát má podľa výsledkov konania proti účastníkovi konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil, je potrebné s ohľadom na výsledok konania priznať štátu nárok na náhradu trov konania proti navrhovateľke a oprávnenej. Odvolací súd zároveň nevezhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné určiť dlhšiu ako zákonnú lehotu na plnenie.

78. Zo štátnych prostriedkov bolo vyplatené znalečné v sume 540 Sk/17,92 eur ustanovenému znalcovi z odboru gynekológia MUDr. Chlapečkovi na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 10C/1281/93-41 zo dňa 1.10.1996, znalečné vo výške 3.500 Sk/116,18 eur ustanovenému znalcovi z odboru genetika Doc. RNDr. Vladimírovi Ferákovi na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 10C/1281/93-101 zo dňa 5.9.2007 a ustanovenému znalcovi z odboru genetika Mgr. Baldovičovi, PhD. znalečné v sume 317,06 eur na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č. k. 10C/1281/93-677 zo dňa 29.11.2021, znalečné v sume 129,17 eur na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č. k. 10C/1281/93-708 zo dňa 10.12.2021, znalečné v sume za pojednávanie dňa 26.10.2022 na základe uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/40/2022 - 955 zo dňa 3.novembra 2022 v spojení s opravným uznesením zo dňa 9. novembra 2022 v sume 139,87 eur a znalečné za pojednávanie dňa 23.08.2022 v sume 140,20 eur na základe uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/40/2022 - 972 zo dňa 15. novembra 2022. Znalečné teda spolu v sume 860,4 eur, ktoré je povinné štátu nahradiť navrhovateľka a oprávnená. Odvolací súd uložil navrhovateľke aj oprávnenej, aby spoločne a nerozdielne zaplatili štátu náhradu trov konania vo výške 580,3 eur na účet Okresného súdu Trenčín a sumu 280,1 eur na účet Krajského súdu v Trenčíne v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

79. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku III. a IV. podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku II. a III. tohto rozsudku.

80. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).